

FINANSTILSYNET

ÅRSBERETNING 2004

Finanstilsynet

Frederiksberg, juli 2005-07-19

ISBN 87-7985-034-0 (netpublikation)

FINANSTILSYNETS VIRKSOMHED.....	3
HOVEDFORMÅL OG OPGAVER	3
<i>Finanstilsynets organisatoriske vilkår</i>	3
<i>Organisation</i>	5
FINANSTILSYNETS STRATEGISKE GRUNDLAG.....	5
<i>Mission</i>	5
<i>Finanstilsynets virksomhed</i>	5
<i>Vision</i>	6
<i>Strategiske udfordringer</i>	6
RESULTATET 2004.....	10
UDVIKLING OG FORVENTNINGER.....	11
1. ADMINISTRATIVE LETTELSE FOR FINANSIELLE VIRKSOMHEDER.....	11
2. FONDSRÅDETS OMDANNELSE.....	13
<i>Etableringen af Fondsrådet</i>	13
<i>Fondsrådets opgaver og sammensætning ved etableringen i 1996</i>	13
<i>Fondsrådets virke</i>	14
<i>Ændringen af Fondsrådet i 2004</i>	14
<i>Afslutning</i>	16
3. FORBRUGERFORHOLD	17
<i>Nye regler</i>	17
<i>Ophævelse af retningslinjer</i>	18
<i>Offentliggørelse af statistisk materiale</i>	18
<i>Inspektioner og undersøgelser</i>	18
<i>Notat: Status for initiativer i den forbrugerpolitiske strategiplan på det finansielle område</i>	19
4. FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER MOD HVIDVASK AF UDBYTTET OG FINANSIERING AF TERRORISME	22
<i>Internationale regler om hvidvask og terrorfinansiering</i>	22
<i>EU-direktiver</i>	22
<i>Det nærmere indhold i direktivforslaget</i>	22
<i>Kommende ændring af den danske hvidvasklov</i>	23
<i>Finanstilsynets arbejde med hvidvaskområdet</i>	24
5. NYE KAPITALDÆKNINGSREGLER.....	25
<i>Basel II</i>	25
<i>Solvens II</i>	26
6. NYE REGNSKABSREGLER	27
<i>EU- forordningen om anvendelse af internationale regnskabsstandarder</i>	27
<i>Ændring af de danske regler</i>	27
<i>IAS-forenelige regler</i>	28
<i>Harmonisering</i>	28
<i>Udlån i pengeinstitutter</i>	29
<i>Dagsværdier i realkreditinstitutter</i>	29
<i>Ændringer for forsikringsselskaber</i>	30
<i>De nye regnskabsbekendtgørelser</i>	30
7. RESULTAT AF BONUSREDEGØRELSEN	32
<i>Indledning</i>	32
<i>Afklaring af begrebet bonus</i>	32
<i>Finanstilsynets offentligretlige regulering</i>	33
<i>Bonusanvendelse</i>	34
<i>Finanstilsynets kompetence på det aftaleretlige område</i>	34
<i>Midlertidige bonusforanstaltninger</i>	35
<i>Særlige bonushensættelser</i>	35
8. SOLVENSBEHOV	37
<i>Reglernes baggrund</i>	37
<i>Reglernes indhold</i>	37
<i>Opgørelse af virksomhedens solvensbehov</i>	38
<i>Tilsynet med individuelle solvensbehov</i>	38

BILAG	40
BILAG 1. RÅDS- OG UDVALGSMEDLEMMER PR. 31. DECEMBER 2004.....	40
BILAG 2. DELTAGELSE I NATIONALE RÅD, NÆVN OG UDVALG.....	44
BILAG 3. DELTAGELSE I INTERNATIONALT ARBEJDE	47
BILAG 4. BRANCHEOMRÅDER – ANTAL OG ÆNDRINGER	50
BILAG 5. FINANSTILSYNETS REGELUDSTEDELSE 2004	56
BILAG 6. ANKENÆVN OG GARANTIFONDE	63

Finanstilsynets virksomhed

Hovedformål og opgaver

Finanstilsynets tilsynsvirksomhed

Finanstilsynets centrale virksomhedsområde er det løbende, uafhængige, tilsyn med de finansielle virksomheder og værdipapirmarkedet. Finanstilsynet har ansvar for tilsynet med hele den finansielle sektor, som blandt andet omfatter:

- pengeinstitutter
- realkreditinstitutter
- livsforsikringsselskaber og pensionskasser
- skadesforsikringsselskaber
- fondsmæglerselskaber
- investeringsforeninger
- investeringsforvaltningsselskaber
- forsikringsmæglere
- finansielle holdingselskaber
- værdipapirområdet

Ud over at føre tilsyn med de finansielle virksomheder bidrager Finanstilsynet til udformningen af det gældende regelsæt og indsamler og formidler information om den finansielle sektor. Finanstilsynets reguleringsvirksomhed er opdelt i reguleringspolitik og reguleringsteknik, hvor reguleringspolitikken vedrører ændringer af rammerne for den finansielle lovgivning - f.eks. lovforslag og forslag til EF-direktiver. I forbindelse med reguleringspolitikken arbejder Finanstilsynet på mandat fra Økonomi - og Erhvervsministeriet.

Finanstilsynets organisatoriske vilkår

Finanstilsynets resultatkontrakt

Finanstilsynet er en af 9 styrelser i Økonomi - og Erhvervsministeriet. Finanstilsynet udøver selvstændigt sin virksomhed inden for rammerne af den finansielle lovgivning og i overensstemmelse med Finanstilsynets resultatkontrakt. Finanstilsynets resultatkontrakt offentliggøres på Finanstilsynets hjemmeside www.finanstilsynet.dk

Internationale standarder

Finanstilsynet orienterer kun i sager af større politisk betydning departementet om sine afgørelser. Finanstilsynets tilsynsvirksomhed foregår under iagttagelse af internationale standarder udstedt af Baselkomitéen, International Association of Insurance Supervisors (IAIS), International Organization of Securities Commissions (IOSCO), Committee of European Securities Regulators (CESR), Committee of European Banking Supervisors (CEBS), Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors (CEIOPS), IMF, Financial Action Task Force On Money Laundering m.fl.

Finanstilsynets arbejdsområde omfatter tre råd:

Det Finansielle Virksomhedsråd

Det Finansielle Virksomhedsråd har en kompetence, der dækker størstedelen af det finansielle virksomhedsområde. Rådet og Finanstilsynet arbejder på dette område som én myndighed. Rådet skal træffe afgørelser i tilsynssager af principiel karakter samt i tilsynssager, der har videregående betydelige følger for finansielle virksomheder og finansielle holdingselskaber.

<i>Fondbrådet</i>	<p>Fondbrådet havde frem til 31. december 2004 sit eget kompetenceområde på værdipapirhandelsområdet og var en selvstændig myndighed.</p> <p>Fondbrådets kompetence og sammensætning er blevet ændret pr. 1. januar 2005, således at Fondbrådets kompetence svarer til den kompetence, der gælder for Det Finansielle Virksomhedsråd. Fondbrådet træffer afgørelse i sager af principiel karakter eller af vidtgående betydning for aktørerne på værdipapirmarkedet. Fondbrådet fører herudover regnskabskontrol med børsnoterede virksomheder. Ændringen af Fondbrådets kompetence og sammensætning er nærmere beskrevet i en artikel, der indgår i denne beretning.</p>
<i>Pensionsmarkedsrådet</i>	<p>Desuden fungerer Finanstilsynet sammen med Konkurrencestyrelsen som sekretariat for Pensionsmarkedsrådet. Pensionsmarkedsrådet skal bidrage til debatten omkring pensionsinstitutternes investeringspolitik og sikre fortsat fokus på investeringsbeslutninger samt udviklingen af medlemsindflydelse.</p> <p>Bilag 1 indeholder oversigter over medlemmer og eventuelle suppleanter i Det Finansielle Virksomhedsråd, Fondbrådet og Pensionsmarkedsrådet.</p>
<i>Ansvar for virksomhedernes drift og overholdelse af lovgivningen</i>	<p>Finanstilsynet deltager ikke i ledelsen af de finansielle virksomheder og giver ikke anbefalinger eller henstillinger til de enkelte virksomheder. Det er den enkelte virksomheds ledelse, der er ansvarlig for virksomhedens drift og overholdelse af den finansielle lovgivning, herunder særlige foranstaltninger, Finanstilsynet måtte påbyde. Finanstilsynet kan i visse situationer begrænse rammerne for dispositionsretten, men overtager aldrig selve dispositionsretten i de finansielle virksomheder.</p> <p>Finanstilsynet skal uden for sit normale virkeområde være forberedt på, efter anmodning fra Økonomi - og Erhvervsministeriet, at kunne medvirke til at udnytte de begrænsede muligheder, der er for at undgå en betalingsstandsning i nødlidende finansielle virksomheder.</p>
<i>Organisatoriske vilkår</i>	<p>Finanstilsynets organisatoriske vilkår bærer præg af, at Finanstilsynet gennem sin virksomhed får kendskab til mange fortrolige oplysninger om både de virksomheder, der er under tilsyn, og deres kunder. Finanstilsynets ansatte har derfor en udvidet og strafbelagt tavshedspligt, som tilsidesætter de almindelige, forvaltningsretlige regler om offentlighed i forvaltningen. Medarbejderne er desuden afskåret fra dels at udføre eller deltage i spekulationsforretninger dels at handle med værdipapirer mv. i virksomheder under tilsyn.</p>
<i>Finanstilsynets udgifter</i>	<p>De organisatoriske vilkår er desuden karakteriseret ved, at Finanstilsynets udgifter dækkes fuldt ud af afgifter fra de finansielle virksomheder, som er under tilsyn. Afgifterne opkræves inden for rammerne af finanslovsbevillingen. Finanstilsynets virksomhed er således udgiftsneutral for staten.</p>
<i>Forholdet til andre myndigheder</i>	<p>Ud over til økonomi - og erhvervsministeren refererer Finanstilsynet til beskæftigelsesministeren om tilsynet med Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring (AES) og Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD). Herudover samarbejder Finanstilsynet med en række offentlige myndigheder, herunder Danmarks Nationalbank og tilsynsmyndigheder i udlandet.</p>

Organisation

Finanstilsynets medarbejdere

Finanstilsynet har ca. 180 medarbejdere og er organiseret med en direktion og 14 kontorer.

Finanstilsynets direktion

Direktøren leder direktionens arbejde og står til ansvar over for ministre og råd. Direktøren har det overordnede faglige ansvar og har ansvar for strategisk planlægning og fordelingen af ressourcer blandt kontorerne. De øvrige tre medlemmer af direktionen har fagligt ansvar for hver sit tværgående område. Fra 1. april 2005 varetager to kontorchefer endvidere funktionen som underdirektører og udfører efter aftale opgaver på direktionens vegne.

Finanstilsynets kontorer og ekspertisecentre

Kontorerne har ansvaret for daglige aktiviteter og den løbende drift inden for kontorets ansvarsområde. I kontorerne er der ekspertisecentre, hvor viden om særligt udvalgte områder samles. Ekspertisecentrene fungerer som fælles videncentre for alle kontorer.

Finanstilsynets strategiske grundlag

Mission

Økonomi- og Erhvervsministeriets mission

Finanstilsynet bidrager til Økonomi - og Erhvervsministeriets mission om at skabe fremtidsrettede vækstvilkår for borgere og virksomheder i en stadig mere global verden.

Finanstilsynets bidrag

Finanstilsynets bidrag består i at medvirke til, at tilliden til den danske finansielle sektor bevares hos både borgere og virksomheder i ind- og udland. Finanstilsynet medvirker til at bevare tilliden til den danske finansielle sektor ved at bidrage til, at finansielle virksomheder dels har evne og vilje til at leve op til eksisterende forpligtelser dels har evne til at påtage sig nye risici.

Finanstilsynets virksomhed

Finanstilsynets kerneprocesser

Finanstilsynets kerneprocesser ligger indenfor regulerings- og tilsynsvirksomhed.

Reguleringsvirksomhed

I sin reguleringsvirksomhed arbejder Finanstilsynet for en regulering af de finansielle virksomheder, der indebærer en forsvarlig balance mellem økonomisk styrke og risici. Finanstilsynet sikrer, at regnskabsregler udformes, så de måler økonomisk styrke, mens solvensregler stiller krav til niveauet af den økonomiske styrke. Reguleringen bidrager til, at der i den finansielle sektor fortsat er **evne** til at leve op til de eksisterende forpligtelser. At virksomhederne har evnen til at leve op til de eksisterende forpligtelser, er en forudsætning for evnen til at påtage sig nye risici.

Tilsynsvirksomhed

Tilsynsvirksomheden bidrager til, at tilliden til den finansielle sektor bevares både hos borgere og virksomheder i ind- og udland ved, at der føres et risikobaseret tilsyn med regelsættets efterlevelse.

Ved at udbygge reguleringen og tilsynet vedrørende god skik og adfærd i øvrigt, herunder regnskabsregler for finansielle virksomheder, bidrager Finanstilsynet derudover til, at der fortsat er **vilje** til at leve op til nuværende forpligtelser.

Finanstilsynet er i sin tilsynsvirksomhed opmærksom på, at når finansielle virksomheder får større **vilje** til at påtage sig nye risici, kan det gå ud over **evnen** til at leve op til eksisterende forpligtelser. Finansielle virksomheders vilje til at påtage sig nye risici påvirkes således først og fremmest af faktorer som ledelsernes risikovillighed, markedsforhold og skatteregler.

Gennemsigtighed på kapitalmarkederne

En forudsætning for, at tilliden til de finansielle virksomheder bevares, er også, at der er velfungerende finansielle markeder. Det forudsætter gennemsigtighed. Ved at arbejde for øget gennemsigtighed på kapitalmarkederne bidrager Finanstilsynet samtidig til at reducere virksomhedernes finansieringsomkostninger.

Metoder og internationale standarder

Finanstilsynets ambition er til hver en tid at anvende de mest effektive metoder og internationale standarder i forbindelse med sit virke. Finanstilsynet vil løbende udvikle sine metoder og analyser inden for alle virksomhedsområder, så Finanstilsynet er ajour med udviklingen i den finansielle sektor – også internationalt. Finanstilsynet skal i den forbindelse have tilstrækkeligt kendskab til udviklingen i sektoren til at kunne forstå drivkræfterne bag den. En forudsætning for det er, at medarbejdernes markedskendskab er tilstrækkeligt, og at der i det hele taget sker en tilstrækkelig udveksling af viden mellem Finanstilsynet og branchen, ligesom en god kombination af intern specialisering og videndeling er i fokus.

Vision

Økonomi- og Erhvervsministeriets vision

Finanstilsynet bidrager til Økonomi - og Erhvervsministeriets vision om at opnå Europas bedste vækstvilkår, så det er attraktivt at bo, arbejde og drive virksomhed i Danmark.

Finanstilsynets bidrag

Finanstilsynets bidrag består i at modvirke, at der opstår mangel på tillid til de danske finansielle virksomheder, der fører til, at de ikke kan påtage sig nye risici i et tilstrækkeligt omfang. Manglende tillid til den finansielle sektor i Danmark kan føre til, at kunderne foretrækker de finansielle virksomheder i udlandet, således at finansielle virksomheder i Danmark ikke kan påtage sig nye risici i et tilstrækkeligt omfang. En sådan situation kan bevirke, at fordelingen af kapital og risici ikke bliver samfundsøkonomisk hensigtsmæssig, og at virksomhedernes finansieringsomkostninger bliver for høje.

Strategiske udfordringer

Finanstilsynet skal håndtere en række strategiske udfordringer for at kunne realisere sin mission og vision. De strategiske udfordringer siger for hvert af virksomhedsområderne, hvad der i de kommende år skal lægges særlig vægt på.

Velfungerende finansielle markeder, som medvirker til at skabe vækst

Tilsynsvirksomhed

Finanstilsynet skal i sin tilsynsvirksomhed bidrage til at sikre velfungerende finansielle markeder, som medvirker til at skabe vækst, ved at påse overholdelsen af den finansielle lovgivning. I den forbindelse er Finanstilsynet opmærksom på, at hvis en finansiell virksomhed får indtaget sin tilladelse, vil den i praksis ikke kunne leve op til sine forpligtelser over for kunderne, herunder låntagere. For disse kunder medfører dette typisk et bortfald af de bevilgede kreditter samt investerings - og kredittilsagn, som de har modtaget fra den pågældende virksomhed.

Dette kan have store samfundsøkonomiske omkostninger og kan i det mindste midlertidigt vanskeliggøre eventuelle vækst- og investeringsplaner.

Risikobaseret tilsynsvirksomhed

Finanstilsynet bidrager ligeledes til en stadig større effektivisering ved at føre en risikobaseret tilsynsvirksomhed¹. Finanstilsynet vil i de kommende år i tilsynet med de finansielle virksomheder lægge særlig vægt på at udvikle metoder til vurdering af virksomhedernes specifikke risiko² med henblik på bedre at være i stand til at prioritere tilsynsindsatsen hen imod de virksomheder, hvor risikoen for inddragelse af tilladelsen er størst. I dette indgår bl.a. udvikling af metoder til at sammenligne den specifikke risiko på tværs af virksomhedstyper samt udvikling af robustheden af analyserne gennem en forbedring af datakvaliteten.

Udvikling af tilsynsmetoder

Finanstilsynet vil derudover udvikle metoder til at vurdere, om finansielle virksomheder skal påbydes at foretage nødvendige foranstaltninger, hvis deres økonomiske situation er forringet i en sådan grad, at den udgør en fare for indskydernes, de forsikredes, obligationsejernes eller øvrige investorers interesser, eller der er betydelig risiko for, at den pågældende virksomhed mister sin tilladelse. Metoderne skal danne baggrund for tilsynsudøvelsen i den pågældende delsektor.

Finanstilsynet vil udvikle metoder til at vurdere, om ledelsen i pengeinstitutter, realkreditinstitutter, fondsmæglerselskaber og investeringsforvaltningsselskaber har opgjort virksomhedens solvensbehov korrekt. Metoderne skal danne grundlag for at vurdere, om Finanstilsynet skal fastsætte et individuelt kapitalkrav for den enkelte virksomhed

Metoder til individuelt tilsyn

Den øgede koncerndannelse i den finansielle sektor, herunder dannelse af finansielle konglomerater med selskaber, der driver forskellige former for finansiell virksomhed, samt virksomhedernes stigende adgang til at anvende egne (interne) risikomodeller til opgørelse af kapitaldækningen, indebærer, at Finanstilsynet vil udvikle metoder til og foretage et mere individuelt tilsyn med de finansielle virksomheder og koncerner. Som en følge af de nye kapitaldækningsregler og de nye regnskabsregler, skal tilsynsprocessen endvidere forandres, således at tilsynet evaluerer den kapital, som virksomhederne har fundet behov for at have, i forhold til de risici, som virksomhederne løber.

Tilsynet med god skik

Der skal tillige ske en videreudvikling af tilsynet for så vidt angår overholdelse af de eksisterende og kommende regler om god skik for finansielle virksomheder. Tilsynet med god skik-reglerne retter sig mod den enkelte virksomhed og skal bidrage til bedre gennemsigtighed og fair konkurrence. Et effektivt tilsyn vil samtidig være proaktivt og procesbesparende, idet det vil forebygge sager, der ellers ville være endt som klager til de finansielle ankenævn og domstolene. Finanstilsynet vil med tilsynet bidrage til at opfylde regeringens målsætning om, at forbrugerforholdene i Danmark skal være blandt de bedste i Europa.

Internationalt samarbejde

Internationaliseringen styrker behovet for, at Finanstilsynet samarbejder med tilsynsmyndighederne i andre lande, både direkte og gennem de internationale organisationer. Effektiviteten i markedet fastholdes eller styrkes således ved at modvirke "tilsyns-arbitrage" (at aktiviteter "flyt-

---

¹ Tilsynet med forsikringsmæglere kan dog karakteriseres som et adfærdstilsyn, der består i at vurdere forsikringsmæglerens uafhængighed af forsikringsselskaberne samt i at vurdere, om kunderne behandles rimeligt.

² Den specifikke risiko vedrører risikoen for, at den pågældende virksomhed skal have inddraget sin tilladelse. Den er bestemt af de faktiske risici, den enkelte virksomhed påtager sig, virksomhedens økonomiske styrke og ledelsens egnethed og hæderlighed.

	ter" ind under det svageste tilsyn).
<i>Lettelse af administrative byrder</i>	Endelig har Finanstilsynet en udfordring, der knytter sig til regeringens målsætning om at lette de administrative byrder for virksomhederne. Denne udfordring er nærmere beskrevet i afsnittet om reguleringsvirksomhed og i en artikel, der indgår i denne beretning.
<i>EU's finansielle handlingsplan</i>	<p>Reguleringsvirksomhed</p> <p>Finanstilsynets udfordringer inden for reguleringsområdet knytter sig først og fremmest til virkningen af de 42 initiativer, der følger af EU's finansielle handlingsplan. Initiativerne skal medvirke til at skabe et indre marked for finansielle tjenesteydelser i EU fra og med 2005. I forbindelse med handlingsplanen er procedurerne for vedtagelse af ændringer i direktiver og forordninger ændret til den såkaldte Lamfalussy-procedure.</p> <p>Kommissionen har i maj 2005 udsendt en grønbog om den fremtidige regulering af finansielle tjenesteydelser som opfølgning på handlingsplanen. I oplægget lægger Kommissionen vægt på en effektiv gennemførelse og håndhævelse af initiativerne i handlingsplanen og på, at der kun foreslås nye EU-regler på områder, hvor der efter grundige undersøgelser er påvist et konkret behov for fælles regler. Kommissionen vil udsende en hvidbog i november 2005 om udarbejdelsen af EU-regler m.v. om finansielle tjenesteydelser frem til år 2010.</p>
<i>Lamfalussy-proceduren</i>	Lamfalussy-proceduren er en udbygning af den almindelige beslutnings-procedure. Proceduren inddrager de berørte brancher og brugerne af finansielle tjenesteydelser i langt højere grad på et tidligt tidspunkt i beslutningsprocessen. Proceduren betyder også, at de finansielle tilsynsregler bliver mere ensartede i EU.
<i>Niveau 1</i>	Det centrale i Lamfalussy-proceduren er, at Ministerrådet og Europa-Parlamentet fastlægger de overordnede regler og principper i EU-lovgivningen (såkaldt niveau 1 regulering). Ministerrådet og Europa-Parlamentet kan vælge at delegerer udstedelsen af tekniske og uddybende regler til Kommissionen i samarbejde med et såkaldt regeludstedende udvalg (såkaldt niveau 2 regulering). Niveau 2 regulering er derfor et supplement til den regulering, som er vedtaget af Ministerrådet og Europa-Parlamentet.
<i>Niveau 2</i>	Lamfalussy-proceduren omfatter børs-, kreditinstitut- og forsikringsområderne, hvor man har skabt nye institutioner. Disse er ESC (European Securities Committee), EBC (European Banking Committee), EIOPC (European Insurance and Occupational Pensions Committee) og FCC (Financial Conglomerates Committee). De 4 komitéer rådgiver hver på deres område Kommissionen i forbindelse med vedtagelse af niveau 2 lovgivning.
<i>Niveau 3</i>	Det 3. niveau i Lamfalussy-proceduren er tilsynskomiteerne. Disse er CESR (Committee of European Securities Regulators), CEBS (Committee of European Banking Supervisors) og CEIOPS (Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors). Disse komitéer er alle såkaldte niveau 3 tilsynskomiteer.
<i>Tilsynskomiteer</i>	Tilsynskomiteernes opgaver består blandt andet i at rådgive Kommissionen samt arbejde for ensartet gennemførelse af fællesskabsregler og ensartet tilsynspraksis i medlemsstaterne. Komiteerne skal sikre tilsynskonvergens i den europæiske tilsynspraksis og dermed bidrage til en mere konsistent og mere præcis gennemførelse og håndhævelse af den europæiske finansielle lovgivning. Beslutninger og anbefalinger på ni-

veau 3 sker på konsensus-basis.

Hensigten med komitéstrukturen

Hensigten med den nye beslutningsproces er blandt andet at lette udarbejdelsen og implementeringen af lovgivning vedrørende solvens. Komitéstrukturen skal også bidrage til en mere konsistent og mere præcis implementering og håndhævelse af den europæiske finansielle lovgivning i det fælles indre marked.

Udfordringer for tilsynet

Udfordringerne for tilsynet består dels i at være gearet til den nye resourcekrævende samarbejdsprocedure dels i de nye tilsynsmæssige opgaver.

Da reguleringen af finansiel virksomhed i stigende omfang fastlægges internationalt, vil Finanstilsynet i de kommende år spille en aktiv rolle og være med i tilblivelses- og beslutningsprocessen så tidligt som muligt.

Nye kapitaldækningsregler

En anden udfordring vedrørende den internationale regulering er forslagene til nye kapitaldækningsregler, som er eller vil blive udarbejdet for henholdsvis kreditinstitutter og forsikringsvirksomheder. Formålet med revisionen af solvensdirektiverne er at skabe et mere risikobaseret solvensregime. I denne forbindelse får kreditinstitutterne ifølge forslaget mulighed for at opgøre kapitalkravet til kreditrisici og operationelle risici på grundlag af institutternes egne beregningsmodeller, såfremt tilsynsmyndigheden kan godkende modellerne. Endvidere indebærer forslaget en formaliseret tilsynsproces, hvor tilsynsmyndigheden skal tage stilling til kreditinstituttets egen vurdering af instituttets kapitalbehov. På forsikringsområdet forventes fremsat forslag om tilsvarende interne beregningsmodeller på forskellige risikoområder. Godkendelse af virksomhedernes egne beregningsmodeller vil stille væsentlige faglige og ressourcemæssige krav til Finanstilsynet.

Regulering af adfærd over for kunder

Finanstilsynet skal i stigende grad lægge vægt på reguleringen af virksomhedernes adfærd over for kunder samt eksisterende og potentielle investorer. I de kommende år vil der generelt blive arbejdet på at styrke forbrugernes stilling på det finansielle område. Udstedelsen af god skikregler for virksomhederne i den finansielle sektor bidrager til ensartede rammebetingelser, fair konkurrence samt forenkling af reglerne om god skik på det finansielle område.

Byrdekomité på det finansielle område

Endelig har Finanstilsynet en opgave, der knytter sig til regeringens målsætning om at lette de administrative byrder for virksomhederne. Økonomi- og Erhvervsministeriet har i 2005 igangsat et projekt om færre administrative byrder på Økonomi- og Erhvervsministeriets område. Formålet med projektet er at stille konkrete forslag til administrative lettelser frem mod 2010. Som led i dette arbejde er der nedsat en Byrdekomité på det finansielle område. I Byrdekomitéen samarbejder Finanstilsynet og brancheorganisationerne om gennem konkrete forslag at lette de administrative byrder på det finansielle område. Arbejdet med at lette de administrative byrder er nærmere beskrevet i en artikel, som indgår i denne beretning.

Fastholde og videreudvikle medarbejdernes høje faglige niveau

Menneskelige ressourcer og administration

For at Finanstilsynet til stadighed kan leve op til de krav, som udviklingen i omverdenen stiller, skal Finanstilsynet fastholde og videreudvikle medarbejdernes høje faglige niveau. For at fastholde den enkelte medarbejders engagement skal arbejdet i Finanstilsynet være karakteriseret ved den størst mulige grad af selvstændighed og udvikling. Medarbejdernes arbejdsopgaver skal tilpasses den enkeltes erfaring og viden samtidig med, at overførslen af erfaring og viden blandt medarbejderne skal styrkes.

Gensidig tillid og respekt

Forholdet mellem Finanstilsynets ledelse og medarbejdere – samt inden for disse grupper – skal bygge på gensidig tillid og respekt.

Administrative systemer

Finanstilsynet vil være en moderne og effektiv virksomhed. Dette kræver, at Finanstilsynet løbende udvikler sine administrative systemer, så de er brugervenlige, lette at vedligeholde og understøtter det daglige arbejde. De administrative systemer skal også i videst muligt omfang integreres.

Resultatet 2004

Årets resultat 2004

Årets resultat for 2004 blev et underskud på 1,9 mio. kr. på lønsummen og et underskud på 4,2 mio. kr. på den øvrige drift. Underskuddet på lønsummen opstod som følge af, at Finanstilsynet har valgt at have en højere bemanning, end bevillingen dækker. Underskuddet dækkes af det akkumulerede overskud på lønsummen fra tidligere regnskabsår. Underskuddet på den øvrige drift er fremkommet ved, at Finanstilsynet har dækket en del af udgifterne til et nyt regnskabskontrollsystem. Dette underskud dækkes af det akkumulerede overskud på øvrige driftsmidler.

Driftsregnskab, bevillingsafregning og opsparringsoversigt indgår i Finanstilsynets årsrapport, som offentliggøres på www.finanstilsynet.dk

Udvikling og forventninger

Nedenfor bliver Finanstilsynets udvikling i 2004 og forventninger til de kommende år beskrevet i følgende otte artikler:

1. Administrative lettelser for finansielle virksomheder
2. Fondsrådets omdannelse
3. Forbrugerforhold
4. Forbyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme
5. Nye kapitaldækningsregler
6. Nye regnskabsregler
7. Resultat af bonusredegørelsen
8. Solvensbehov

1. Administrative lettelser for finansielle virksomheder

Lettere at være virksomhed i Danmark

I regeringens vækststrategi *Vækst med Vilje* fra 2001 er der en målsætning om, at det skal være lettere at drive virksomhed i Danmark. Målsætningen skal bl.a. nås ved at lette de administrative byrder, virksomhederne er pålagt.

Målsætningen er mere specifikt udmøntet i et mål om, at erhvervslivets byrder skal lattes med 25 % frem til 2010.

Færre administrative byrder på ØEM's område

I forbindelse med arbejdet for at lette byrderne har Økonomi- og Erhvervsministeriet sat et projekt om "Færre administrative byrder på ØEM's område" i gang. Det er et mål, at projektet skal munde ud i konkrete forslag til administrative lettelser inden for ministeriets område i 2005. Det er endvidere et mål at udarbejde en "Handlingsplan for administrative lettelser frem mod 2010 inden for ØEM's område samt for hver styrelse".

Måling af administrative byrder

Som et led i dette arbejde er der i 2004/05 gennemført en måling af de administrative byrder i form af en "Aktivitetsbaseret Måling af Virksomhedernes Administrative Byrder (AMVAB)". AMVAB resultaterne er et vigtigt redskab og bidrag til at målrette indsatsen med at gennemføre administrative lettelser for finansielle virksomheder.

Byrdekomité på det finansielle område

Økonomi- og erhvervsministeren har desuden i 2004 nedsat en Byrdekomité på det finansielle område. I Byrdekomitéen samarbejder Finanstilsynet, brancheorganisationer og virksomheder om at lette de administrative byrder ved at komme med forslag til, hvordan reglerne for det finansielle område kan forenkles.

Byrdekomitéens arbejde er opdelt i to faser.

Første fase er gennemført i 2004, hvor komitéen har arbejdet med forslag, som umiddelbart kan gennemføres eller sættes i gang, og som kan lette byrderne med virkning fra 2005.

Anden fase er begyndt i 2005, hvor komitéen arbejder med forslag, som på længere sigt kan lette byrderne, og som dermed kan indgå i regeringens plan om lettelser frem til 2010.

Ifølge kommissoriet vil Byrdekomitéen bl.a. kunne se på administrative byrder inden for den lovgivning, Finanstilsynet administrerer. Den vil endvidere se på mulighederne for at lette byrder ved at øge anvendelsen af digitaliseret information i forhold til kunderne og digitaliserede indberetninger til Finanstilsynet. Komitéen kan også se på de finansielle virksomheders afgiftsbetaling til Finanstilsynet.

Byrdekomitéen vil ligeledes kunne vurdere andre regelsæt og ordninger med administrative byrder for erhvervslivet. Komitéen skal derfor ikke nødvendigvis begrænse sine forslag til Finanstilsynets område, men den kan bredt stille forslag inden for de områder, som regulerer den finansielle sektor.

Tæt regulering af den finansielle sektor

Den finansielle sektor er karakteriseret ved en tæt regulering, og de finansielle virksomheder har derfor mange forpligtelser over for offentlige myndigheder og deres kunder.

Overordnede samfundsmæssige hensyn

Formålet med en række af forpligtelserne er at regulere virksomhedernes adfærd på en måde, som både tilgodeser overordnede samfundsmæssige hensyn i form af en stabil finansiell sektor og kundeforsyn. Dette er med til at styrke tilliden til den danske finansielle sektor hos både virksomheder og borgere i ind- og udland.

Konkurrencesituation og vækst

Ulempen ved den tætte regulering er, at de finansielle virksomheder påføres betydelige administrative byrder. Disse byrder kan virke hæmmende for virksomhedernes vækst og forringe konkurrencesituationen i forhold til alternative udbydere og produkter.

Omstillingsbyrder

Det er derfor et mål at regulere virksomhedernes adfærd på den for virksomhedernes mindst ressourcekrævende måde uden at tilsidesætte de overordnede samfundsmæssige formål.

Det er karakteristisk for den finansielle sektor, at den i høj grad er afhængig af IT-løsninger. Administrative byrder i den finansielle sektor er derfor i høj grad omstillingsbyrder i form af systemudvikling. I en række tilfælde vil det ikke på kort sigt være en administrativ lettelse at fjerne en administrativ byrde, da fjernelsen i visse tilfælde vil medføre krav om systemændringer med deraf følgende omstillingsbyrder. Ændringerne kan således over en længere periode medføre administrative lettelser, men sektoren vil i mange tilfælde ikke umiddelbart opleve ændringerne som lettelser, men som nye byrder i form af omstillingsbyrder.

Forebyggelse af administrative byrder

Hvis den finansielle sektors administrative byrder skal lattes mærkbart, er det derfor væsentligt, at lettelse af administrative byrder allerede indgår i de forberedende faser af ny lovgivning. Dette vil være med til at forebygge administrative byrder og med til at undgå omstillingsbyrder.

2. Fondsrådets omdannelse

Lovmæssig ændring af Fondsrådets sammensætning og kompetence

Ved en ændring af værdipapirhandelsloven i juni 2004 blev Fondsrådets sammensætning og kompetence ændret. Baggrunden herfor var et ønske om at ensrette rådsstrukturen inden for tilsynet med den finansielle sektor.

Denne artikel ser nærmere på de ændringer, der er sket i Fondsrådet samt konsekvenserne heraf. Artiklen tager sit udgangspunkt i baggrunden for og etableringen af Fondsrådet i 1996 og beskriver også kort Fondsrådets virke frem til ændringen sidste år.

Etableringen af Fondsrådet

Etablering af Fondsrådet i 1996

Fondsrådet blev etableret som et led i Børsreform II i 1995. Baggrunden for reformen var bl.a. liberaliseringen af internationale kapitalbevægelser, nye direktiver om værdipapirhandel, en hastig teknologisk udvikling samt skærpet international konkurrence.

Børsreform II

Målet med reformen var at gøre det danske værdipapirmarked konkurrencedygtigt. Et middel hertil var, at der blev givet friere rammer for markedets institutioner, hvorved de fik mulighed for hurtigere at tilpasse sig markedsudviklingen. Hovedansvaret for den fortsatte udvikling af markedet, og for at markedet kunne betjene sine kunder, skulle som hidtil ligge hos markedets institutioner dvs. fondsbørser, clearingcentraler, værdipapircentraler m.v.

Delt tilsyn med værdipapirmarkedet

Det blev foreslået at dele tilsynet med værdipapirmarkedet i to. Markedstilsynet skulle varetages af et organ (Fondsrådet). Fondsrådet skulle i nær kontakt med markedet forene interesser i alment accepterede og forpligtende afgørelser og udstede regler om overordnede forhold på værdipapirmarkedet. En del af markedstilsynet og regelfastsættelsen skulle fortsat varetages af fondsbørserne men således, at Fondsrådet skulle kunne gribe ind på overordnede områder.

Solvens- og virksomhedstilsynet med værdipapirmarkedets institutioner skulle som hidtil ligge i Finanstilsynet.

På den baggrund blev Fondsrådet etableret i begyndelsen af 1996.

Fondsrådets opgaver og sammensætning ved etableringen i 1996

Fondsrådets opgaver i 1996

Fondsrådets opgave blev at virke for et dansk værdipapirmarked, der lever op til internationale standarder, og som fungerer så effektivt, gennemskueligt og konkurrencedygtigt, at det er attraktivt for udstedere, investorer og værdipapirhandlere. Rådet skulle gennem sit markedstilsyn desuden virke for en fair prisdannelse på danske børsnoterede værdipapirer. Formålet var at sikre effektive finansieringsmuligheder for danske udstedere af værdipapirer og at skabe bedst mulig sikkerhed og gennemsigtighed for investorerne.

Del af den offentlige forvaltning

Fondsrådet blev en del af den offentlige forvaltning og fik kompetence til at udstede regler inden for sit arbejdsområde. Finanstilsynet blev sekretariat for rådet.

*Fondbådets
sammensætning i
1996*

Rådet blev nedsat med 11 medlemmer. Formanden og næstformanden skulle i deres virke være uafhængige af værdipapirmarkedet og have henholdsvis økonomisk og juridisk erhvervs-mæssig sagkundskab. De øvrige 9 medlemmer blev udpeget af Erhvervsministeren efter indstilling fra Danmarks Nationalbank og de relevante brancheorganisationer. Nationalbanken fik ét medlem, de institutionelle investorer og de handelsberettigede virksomheder hver tre medlemmer, mens obligations- og aktieudstederne fik hver ét medlem.

Som formand for Fondbådets blev udpeget fhv. nationalbankdirektør Erik Hoffmeyer og som næstformand vicepræsident i Sø- og Handelsretten Mette Christensen.

Formandskabet

Mette Christensen blev i juli 2000 efterfulgt af professor cand.jur. Mette Neville, og Erik Hoffmeyer blev i januar 2001 efterfulgt af direktør Erik Bonnerup. Mette Neville og Erik Bonnerup udgør fortsat formandskabet i Fondbådets.

Antallet af medlemmer er senere ved en lovændring i foråret 2002 blev udvidet med ét medlem, der repræsenterer forbrugerinteresser. Rådet har derfor haft 12 medlemmer siden medio 2002.

Fondbådets virke

*Fondbådets
arbejdsområder*

Fondbådets har gennem årene beskæftiget sig med mange centrale emner for udviklingen på værdipapirmarkedet. Blandt disse skal specielt nævnes god værdipapirhandelsskik og fremme af gennemsigtigheden på markedet eksempelvis indberetning af handler. Fondbådets har også i sit tilsyn foretaget notaundersøgelser for at kontrollere, om reglerne om oplysninger på handelsnotaer overholdes.

*Lovovertrædelser
medfører politi-
anmeldelse*

Da Fondbådets markedstilsyn i høj grad skal sikre investorbeskyttelse, har rådet gennem årene været meget opmærksomt på de overtrædelser, der har bevirket, at investorbeskyttelsen har været bragt i fare. Det samme er tilfældet, hvor overtrædelser har haft en stor indvirkning på værdipapirmarkedets funktion. Fondbådets har i disse situationer politianmeldt det pågældende selskab både for at vise lovovertræderne, at overtrædelserne tages alvorligt og for at skabe en præventiv effekt til gavn for værdipapirmarkedet.

*Fondbådets
årsberetninger*

Fondbådets har siden etableringen i 1996 aflagt en årlig beretning om sit arbejde til økonomi- og erhvervsministeren. Årsberetningerne har bl.a. indeholdt omtale af Fondbådets virksomhed det pågældende år, udstedte regler og principielle afgørelser. I de senere år har årsberetningerne været mere tematisk opbygget og har indeholdt artikler om bl.a. det internationale perspektiv i Fondbådets arbejde, krav og forventninger til børsretten og bud på en fremtidig børsretlig regulering. Nogle af artiklerne er skrevet af centrale interessenter på værdipapirmarkedet. Årsberetningerne kan findes på Finanstilsynets hjemmeside www.finanstilsynet.dk

Ændringen af Fondbådets i 2004

*Regnskabskontrol og
ensretning af
rådsstruktur*

I marts 2004 fremsatte økonomi- og erhvervsministeren et lovforslag, der havde til formål at gennemføre en regnskabskontrol med børsnoterede virksomheder og at skabe ensartethed i rådsstrukturen inden for tilsynet med den finansielle sektor.

Baggrunden for etableringen af regnskabskontrollen var en EU-forordning, mens baggrunden for at skabe ensartetheden i rådsstrukturen var at sikre, at de to råd inden for det finansielle tilsyn Det Finansielle Virksomhedsråd og Fondsrådet begge fik en ensartet kompetence og en sammensætning af medlemmer, der afspejlede en uafhængighed af de finansielle markeder.

Forslaget blev vedtaget i juni 2004 og ændrede Fondsrådets kompetence og sammensætning.

Ændring af tilsynet med værdipapirmarkedet

Udvidelse og ændring af Fondsrådets kompetence

Som tidligere nævnt blev tilsynet med værdipapirmarkedet med Børsreform II delt mellem Fondsrådet og Finanstilsynet. Fondsrådet varetog markedstilsynet, og Finanstilsynet varetog solvenstilsynet. Lovændringen i juni sidste år indebar, at hele tilsynet med værdipapirmarkedet både markeds- og solvenstilsynet fremover varetages af Finanstilsynet. Ændringen indebar ingen ændring i det hidtidige tilsyn, men blot i arbejdsdelingen mellem Fondsrådet og Finanstilsynet.

Før ændringen var Fondsrådet og Finanstilsynet to myndigheder, efter ændringen er Fondsrådet nu en del af Finanstilsynet, sådan som det er tilfældet med Det Finansielle Virksomhedsråd. Finanstilsynet fungerer derfor ikke længere som sekretariat for rådet.

Ændring af Fondsrådets rolle

Fondsrådets rolle er derfor blevet ændret, så rådet ligesom Det Finansielle Virksomhedsråd fremover træffer afgørelse i sager af principiel karakter eller sager af vidtgående betydning for aktørerne på værdipapirmarkedet. Rådet skal også rådgive Finanstilsynet i forbindelse med udstedelse af regler og i principielle sager om god værdipapirhandelskik.

Udvidet faglig kompetence

Denne kompetence, til at afgøre sager af vidtrækkende betydning og til at rådgive Finanstilsynet, er blevet udvidet til at omfatte hele loven om værdipapirhandel m.v. og ikke kun som hidtil de områder, som Fondsrådet via sit markedstilsyn har varetaget. Det betyder, at Fondsrådet nu er kompetent til at afgøre sager om bl.a. insiderhandel og kursmanipulation. Det samme gælder principielle sager, der vedrører solvenstilsynet med markedsvirksomhederne og tilsynet med clearing-, afviklings- og betalingssystemer.

Fondsrådets kompetence til at udstede overordnede regler på værdipapirmarkedets område er derimod bortfaldet, og Rådet skal i stedet rådgive Finanstilsynet.

Endelig skal Fondsrådet, som noget nyt, bistå Finanstilsynet med dets informationsvirksomhed.

Fondsrådet og regnskabskontrollen

Regnskabskontrol

Fondsrådet har som nyt kompetenceområde fået regnskabskontrol med børsnoterede virksomheder. Inden for dette område bevarer Fondsrådet sin hidtidige kompetence til at afgøre alle sager og ikke kun de principielle. Fondsrådet kan også fortsat håndhæve overtrædelser i sager om regnskabskontrol.

Fondsrådet bevarer på dette område sin rolle som selvstændig myndighed, ligesom sekretariatsfunktionen bevares, idet Fondsrådet med regnskabskontrollen har fået to styrelser som sekretariat. Finanstilsynet er blevet sekretariat for så vidt angår regnskabskontrollen med finansielle

børsnoterede virksomheder, mens Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er blevet sekretariat for regnskabskontrollen med de børsnoterede virksomheder, der ikke er finansielle.

*Ændring af
Fondsrådets
sammensætning*

Udvidelse og ændring af sammensætningen af Fondsrådet

Sammensætningen af Fondsrådets medlemmer frem til lovændringen i 2004 afspejlede forholdene på værdipapirmarkedet ved rådets etablering i 1996, hvor der i større omfang end i dag var en adskillelse mellem udstedere, investorer og værdipapirhandlere. Udviklingen i strukturen på værdipapirmarkedet, som bl.a. kommer til udtryk ved de forskellige koncerndannelser, har betydet, at adskillelsen af de tre grupper ikke er så markant som tidligere. Desuden har flere vedtagne direktiver foreskrevet, at tilsynet med værdipapirmarkedet skal udføres af myndigheder, der er uafhængige af erhvervmæssige interesser på markedet.

*Ændring af
repræsenterede
interesser*

På baggrund af disse forhold er sammensætningen af Fondsrådet blevet ændret, så der ikke længere er et flertal af rådets medlemmer, der repræsenterer de erhvervmæssige interesser på værdipapirmarkedet. Fondsrådet er nu sammensat, så der er en ligelig repræsentation af medlemmer, der er uafhængige, og af medlemmer, der repræsenterer de erhvervmæssige interesser på værdipapirmarkedet.

*Repræsentation af
regnskabsmæssige
interesser*

Indtil lovændringen var der ingen medlemmer i rådet, der særskilt repræsenterede regnskabsmæssige interesser. Da Fondsrådet fremover skal varetage regnskabskontrollen med børsnoterede virksomheder, indgik det i lovændringen, at den fornødne ekspertise i sådanne sager skulle sikres ved, at Fondsrådet fik to nye medlemmer med regnskabsmæssig sagkundskab. Rådet blev med disse nye medlemmer udvidet fra 12 til 14 medlemmer.

Afslutning

*Nye faglige
udfordringer*

Der er sket større formelle forandringer af Fondsrådet. Rådet skal fremover dels varetage nye faglige områder dels fungere både som selvstændig myndighed og som en del af Finanstilsynet. Fondsrådets sammensætning afspejler nu også en anden repræsentation af erhvervmæssige interesser end tidligere. Forandringerne er sket for at sikre, at rådsstrukturen inden for tilsynet med den finansielle sektor fortsat lever op til internationale krav om uafhængighed i forhold til de finansielle markeder og for at sikre en ensrettet kompetence hos rådene.

Selvom der er sket større forandringer, vil Fondsrådet fortsat have som formål at sikre et dansk værdipapirmarked, der lever op til internationale standarder, og som fungerer så effektivt, gennemskueligt og konkurrencedygtigt, at det er attraktivt for udstedere, investorer og værdipapirhandlere.

3. Forbrugerforhold

Den forbrugerpolitiske strategiplan 2004 Finanstilsynets arbejde med forbrugerforhold var i 2004 især præget af "Den forbrugerpolitiske strategiplan på det finansielle område". Strategiplanen blev offentliggjort den 28. november 2003 og findes på Finanstilsynets hjemmeside: www.finanstilsynet.dk.

16 konkrete initiativer I strategiplanen blev der opregnet 16 konkrete initiativer. I artiklens efterfølgende notat er redegjort for, hvordan initiativerne er blevet gennemført.

Iværksætte og gennemføre nye initiativer Strategiplanen har vist sig at være et godt redskab til at iværksætte og gennemføre nye initiativer. Årets gang har også vist, at der undervejs opstår mange udfordringer, som ikke kan forudses, når der udarbejdes en plan for året.

Strategiplan for 2005 Også i 2005 vil der blive udarbejdet en strategiplan i samarbejde mellem Finanstilsynet og Forbrugerstyrelsen.

Nye regler

Samarbejde med brancheorganisationer Mange af strategiplanens initiativer er, i tråd med regeringens politik, blevet løst i tæt samarbejde med de finansielle brancheorganisationer og forbrugerne.

Investeringsforeninger og specialforeninger I 2004 blev der udstedt god skik-regler for investeringsforeninger og specialforeninger. Reglerne ligger meget tæt op af dem, der gælder for andre finansielle virksomheder. De forpligter blandt andet foreningerne til at give fyldestgørende information til kunder, når der ydes rådgivning, og til at oplyse om aftaler med nært relaterede selskaber.

Arbejdsmarkedspensioner Arbejdsmarkedspensioner har hidtil ikke været omfattet af god skik-reglerne for finansielle virksomheder, selvom de tegnes i forsikringselskaber. Dette skyldes, at arbejdsmarkedspensioner er et resultat af aftaler mellem arbejdsmarkedets parter og derfor er der typisk begrænset kontakt mellem den forsikrede og selskabet.

Analyse og særtræk Der er i det forløbne år foretaget en analyse af de særtræk, der er ved arbejdsmarkedspensioner, og fra 1. maj 2005 vil arbejdsmarkedspensionerne være omfattet af bekendtgørelsen om god skik for finansielle virksomheder.

Hermed er stort set alle finansielle virksomheder dækket af god skik-regler, og der udestår alene at blive udarbejdet regler for firmapensionsskasser, hvilket vil ske i 2005.

Politisk ønske om større åbenhed omkring Finanstilsynet Da Finanstilsynet i 2002 fik tilsynet med god skik-regler for finansielle virksomheder, opstod der et politisk ønske om større åbenhed omkring Finanstilsynets tilsyn med reglerne. Reglerne om Finanstilsynets tavshedspligt er derfor blevet ændret, således at Finanstilsynet i visse tilfælde kan offentliggøre navnet på en finansiell virksomhed, der overtræder god skik-regler.

Offentliggørelse af virksomhedens navn Offentliggørelse af virksomhedens navn kan dog ikke ske, hvis det vil medføre væsentlig skade for virksomheden. Offentliggørelsen må heller ikke indeholde fortrolige oplysninger om kundeforhold.

Finanstilsynets strategiske målsætning

Ændringen skal også ses i lyset af Finanstilsynets strategiske målsætning om at lægge øget vægt på at formidle information om den finansielle sektor.

Reglerne om prisoplysning

Som følge af den sammenhæng der er mellem reglerne om god skik for finansielle virksomheder, og reglerne om prisoplysning, blev kompetencen til at fastsætte regler om prisoplysning overført fra ministeren for familie- og forbrugeranliggender til økonomi- og erhvervsministeren. Dette betyder, at der i 2005 vil blive udstedt regler, som skal afløse de bekendtgørelser, der i dag er udstedt med hjemmel i prismærkningsloven.

Ophævelse af retningslinjer

Ophævelse af Forbrugerombudsmandens retningslinier

Finanstilsynet har i samarbejde med Forsikring & Pension, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet og Forbrugerstyrelsen ophævet de sidste af Forbrugerombudsmandens retningslinier på det finansielle område.

Offentliggørelse af statistisk materiale

Offentliggørelse af statistisk materiale

I 2004 offentliggjorde Finanstilsynet for første gang statistisk materiale over behandlede god skik-sager. Materialet bliver offentliggjort på Finanstilsynets hjemmeside. Det giver information om, hvor mange sager Finanstilsynet har behandlet, hvilke typer af finansielle virksomheder der klages over, hvilke emner der klages over, og hvilket udfald sagerne får. Tallene viser, at Finanstilsynet i 2004 behandlede cirka dobbelt så mange god skik-sager som i 2003. Desuden burde cirka halvdelen af de sager, som Finanstilsynet modtog, have været sendt til de finansielle ankenævn.

Månedlig opdatering

Finanstilsynet opdaterer det statistiske materiale hver måned.

Inspektioner og undersøgelser

Efterlevelse og effekt af reglerne

Reglerne om god skik får kun den tilsigtede effekt, hvis virksomhederne efterlever dem i praksis. I 2004 var god skik et selvstændigt tema på cirka 20 inspektioner. Tilsynet med god skik-reglerne vil også fremover være en del af Finanstilsynets inspektioner, men der vil også blive gennemført undersøgelser på anden vis. Finanstilsynet har således i december 2004 sendt breve til godt 30 finansielle virksomheder og anmodet om en redegørelse for, hvordan de sikrer, at § 4 om væsentlige aftaler i god skik-bekendtgørelsen er overholdt.

Offentliggørelse af resultat

Når resultatet af denne undersøgelse foreligger, vil Finanstilsynet i tråd med målsætningen om at formidle information om sektoren offentliggøre resultatet af undersøgelsen.

Notat: Status for initiativer i den forbrugerpolitiske strategiplan på det finansielle område

Områder med initiativer

Den første forbrugerpolitiske strategiplan indeholdte 16 konkrete initiativer inden for områderne:

1. Udstedelse af forbrugerregler på det finansielle område
2. Håndhævelse og tilsyn med god skik-regler
3. Gebyrer, gennemsigtighed og information

Status for disse initiativer er følgende:

Gennemførte initiativer

Investerings- og specialforeninger

Ad 1) Udstedelse af forbrugerregler på det finansielle område

- Udstedelse af god skik-regler for investerings- og specialforeninger.

Status: Bekendtgørelsen er udstedt den 17. maj 2004 og tilhørende vejledning er udstedt.

Arbejdsmarkeds-pensioner

- Udstedelse af god skik-regler for arbejdsmarkeds-pensioner

Status: Ny bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder, som også omfatter arbejdsmarkeds-pensioner og kollektive forsikringsordninger samt tilhørende vejledning, er udstedt den 27. oktober 2004.

Forbrugerombudsmandens retningslinier

- Forbrugerombudsmandens retningslinier er ophævet.

Status: 3 vejledende retningslinier på forsikringsområdet er udstedt af Finanstilsynet.

Løbende møder med finansielle ankenævn

- Løbende afholdelse af møder med brugerne af finansielle ydelser og de finansielle ankenævn.

Status: Der har været afholdt møder med interessenterne på det finansielle område (ankenævnene, brancheorganisationerne, Forbrugerrådet), og der er aftalt en lignende møderække i 2005.

Håndhævelse og tilsyn

Ad 2) Håndhævelse og tilsyn med god skik-regler

- Etablering af et privat forbrugerankenævn for fondsmæglerselskaber.

Status: Ankenævnet er etableret den 1. april 2004.

- Offentliggørelse af statistik over tilsynets afgørelser på god skik-området.

Status: Statistikker over afgørelser på god skik-området lægges løbende på Finanstilsynets hjemmeside.

Gebyrer, gennemsigtighed og information

Ad 3) Gebyrer, gennemsigtighed og information

- Finanstilsynet lægger forbrugerrelevant materiale ud på nettet.

Status: Finanstilsynet har den 2. oktober 2003 etableret et særligt forbrugerafsnit på Finanstilsynets hjemmeside, som bl.a. indeholder spørgsmål/svar inden for områderne indlån, udlån, værdipapirhandel, forsikring og regler.

- Forbrugerrådet udarbejder "Værd at vide" brochure på det finansielle område.

Status: Forbrugerrådet har udarbejdet en guide om bankydelse og om realkreditlån og en forsikringsguide. Guiderne har været udsendt som indstik i Forbrugerbladet Tænk +Test og kan desuden downloades fra rådets hjemmeside.

Relevant prissammenligning på internettet

- Arbejdsgruppe med repræsentanter fra Forbrugerrådet, Konkurrencestyrelsen, Finansrådet, Finanstilsynet, Økonomi- og Erhvervsministeriet og Forbrugerstyrelsen, vurderer løsningsforslag med henblik på at sikre direkte og relevante prissammenligninger på Internettet.

Status: Arbejdsgruppen har afleveret en rapport, der indeholder en række anbefalinger om, hvordan en prissammenligningsbase skal være udformet.

I gangværende og planlagte initiativer

Modernisering af markedsføringsloven og prismærkningsloven

Ad 1) Udstedelse af forbrugerregler på det finansielle område

- Udvalgsarbejde vedrørende modernisering af markedsføringsloven og prismærkningsloven.

Status: Markedsføringsudvalget har afsluttet sit udvalgsarbejde.

Ad 2) Håndhævelse og tilsyn med god skik-regler

Rådgivning på internettet

- Undersøgelse af Internettets anvendelse i forbindelse med rådgivning af kunder, herunder om god skik-reglerne opfyldes.

Status: Undersøgelsen er gennemført og offentliggjort.

Væsentlige aftaler

- Undersøgelse af de finansielle virksomheders overholdelse af bestemmelsen om skriftlighed og væsentlige aftaler i bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder

Status: Undersøgelsen er påbegyndt, og undersøgelsens endelige resultat skal foreligge senest 1. juli 2005.

Forbrugerankenævn for forsikringsmæglere

- Etablering af privat forbrugerankenævn for forsikringsmæglere.

Status: Der har været afholdt møde med brancheorganisationerne og Forbrugerstyrelsen om oprettelse af et ankenævn. Der er ikke nogen afklaring af hvilken type ankenævn, der skal oprettes. Muligheden for, at forsikringsformidlerne kan "leje" sig ind hos Ankenævnet for Forsikring drøftes.

Effektmåling

- Udarbejdelse af parametre for effektmåling af regelsættene for god skik.

Status: Der er udarbejdet parametre for effektmåling, der løbende skal vurderes.

*Gebyrpolitik for den
finansielle sektor*

Ad 3) Gebyrer, gennemsigtighed og information

- Konkurrencestyrelsen, Finanstilsynet og Forbrugerstyrelsen udarbejder et grundlag for formulering af en gebyrpolitik for den finansielle sektor med udgangspunkt i rammebetingelser, der gør at gebyrdannelsen kan ses som led i den fri prisdannelse.

Status: Der er etableret et projekt, som forventes at afslutte sit arbejde ultimo januar 2005.

*Kortlægning af
gebyrpolitik*

- Gennemførelse af undersøgelse med henblik på at kortlægge, hvilken gebyrpolitik en række udvalgte pengeinstitutter har over for mindre erhvervsdrivende.

Status: Undersøgelsen er foretaget.

4. Forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme

Indsatsen styrket efter terrorhandlingerne 11. september 2001

I de senere år er der iværksat en lang række internationale initiativer for at forstærke indsatsen mod hvidvask og finansiering af terrorisme. Særligt efter terrorhandlingerne i USA den 11. september 2001 er indsatsen blevet styrket.

Hvidvaskloven

På det finansielle område består indsatsen blandt andet i at forebygge, at finansielle virksomheder bliver brugt som led i hvidvask af udbytte eller terrorfinansiering. I Danmark har dette givet sig udslag i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven).

Internationale regler om hvidvask og terrorfinansiering

FATF's anbefalinger mod hvidvask og terrorfinansiering revideret i 2003

Hvidvask og terrorfinansiering er et internationalt problem, der ofte foregår over landegrænserne. Det er derfor vigtigt med et internationalt samarbejde.

Den ledende aktør på området for forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering er det internationale organ, Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF). FATFs arbejde består blandt andet i at komme med anbefalinger med det formål at forebygge hvidvask og terrorfinansiering. Anbefalingerne omfatter ikke kun finansielle virksomheder.

I juni 2003 reviderede FATF sine 40 anbefalinger til bekæmpelse af hvidvask, således at også terrorfinansiering blev omfattet. Endvidere indebar ændringen en mere detaljeret beskrivelse af "kend din kunde"-princippet.

Herudover har FATF vedtaget 9 særlige anbefalinger til bekæmpelse af terrorfinansiering.

EU-direktiver

Nyt forslag til hvidvaskdirektiv i EU

Kommissionen fremsatte i juni 2004 et forslag til et 3. hvidvaskdirektiv. De to forudgående hvidvaskdirektiver fra henholdsvis 1991 og 2001 er gennemført i den danske hvidvasklov.

Direktivforslag indarbejder FATF's reviderede anbefalinger

Da 1. og 2. hvidvaskdirektiv blev udarbejdet, var det målet, at direktiverne skulle harmonere med internationale standarder på området, herunder særligt FATFs anbefalinger. Kommissionens beslutning om at fremsætte et forslag til et 3. hvidvaskdirektiv er også en følge af, at FATFs 40 anbefalinger blev ændret i juni 2003. Store dele af FATFs anbefalinger er indarbejdet i forslaget til 3. hvidvaskdirektiv. Dette sikrer, at standarderne bliver ensartet gennemført i EU. Det forventes, at direktivet vil blive vedtaget sommeren 2005.

Det nærmere indhold i direktivforslaget

Udvidet anvendelsesområde

Med direktivforslaget udvides anvendelsesområdet til også at omfatte terrorfinansiering. Området udvides endvidere til også at omfatte forsikringsmæglere samt udbydere af visse tjenesteydelser til virksomheder. Dette omfatter blandt andet personer, der ejer aktier på andres vegne.

Det omfatter videre personer, der deltager i stiftelsen af eller som bestyrelsesmedlem i et selskab samt personer, der udbyder hjemsted for selskaber, kontorhoteller m.v.

Øgede krav til kundekendskab

Direktivforslaget vil endvidere indeholde et forbud mod anonyme konti samt mere detaljerede krav til kundekendskab. For at lette byrden ved disse krav, indeholder forslaget mulighed for, at virksomhederne i et vist omfang kan basere sit kundekendskab på oplysninger fra andre. Det er op til det enkelte medlemsland at beslutte, hvorvidt denne mulighed skal finde anvendelse.

Øget fokus på datterselskaber og filialer i 3. lande

Herudover vil direktivforslaget indeholde et krav om, at virksomheder sørger for, at deres datterselskaber eller filialer, som ligger uden for EU, pålægges krav til kundekendskab, og at de opbevarer oplysninger herom.

Feedback fra efterforskningsmyndighedene

Medlemslandene skal desuden sørge for, at virksomheder omfattet af direktivet hurtigt skal kunne videregive samtlige kundeoplysninger til brug for politiets efterforskning. Det bliver endvidere foreslået, at politiet, hvis det er muligt, skal give en tilbagemelding om en sags udfald m.v. til de virksomheder, der har underrettet politiet om en hvidvask- eller terrorfinansieringsmistanke.

Krav om tilladelser og registrering af visse virksomheder

Herudover stilles der krav om, at væksekontorer samt visse udbydere af tjenesteydelser skal have tilladelse eller lade sig registrere. Der stilles endvidere krav om, at spillekasinoer skal have tilladelse. Endelig skal det påses, at samtlige personer og virksomheder, der er omfattet af direktivet, overholder kravene.

Kommende ændring af den danske hvidvasklov

Ændring af hvidvaskloven som følge af direktivforslag og anbefalinger

1. og 2. hvidvaskdirektiv er gennemført i den danske hvidvasklov. På baggrund af FATFs daværende 8 særlige anbefalinger om terrorfinansiering har den danske hvidvasklov siden 2002 omfattet terrorfinansiering.

Både vedtagelse af Kommissionens forslag til 3. hvidvaskdirektiv samt FATF's reviderede 40 anbefalinger vil kræve en ændring af hvidvaskloven. Det forventes derfor, at der i efteråret 2005 vil blive fremsat et forslag til en ny hvidvasklov.

Øgede krav til kundekendskab

De væsentligste ændringer vil være mere detaljerede krav til kundekendskab. Det drejer sig navnlig om kendskabet til selskabers fysiske ejerkreds samt krav om øget opmærksomhed over for kunder, der indtager højere offentlige embeder m.v.

Udvidet anvendelsesområde og registrering af virksomheder

Herudover vil lovens anvendelsesområde blive udvidet til også at omfatte forsikringsmæglere samt udbydere af visse tjenesteydelser til virksomheder. Det drejer sig om personer, som deltager i stiftelsen af eller som bestyrelsesmedlem i et selskab, samt personer, der udbyder hjemsted for selskaber m.v. Krav om registrering af denne persongruppe samt registrering af væksekontorer vil ligeledes blive gennemført i loven.

Udvidelse af underretningspligten

Underretningspligten for de af loven omfattede personer og virksomheder vil blive udvidet til både at omfatte underretning af mistanke om, at midler stammer fra en overtrædelse af straffeloven og af særlovgivningen, såfremt mistanken vedrører en lovovertrædelse, der kan straffes med fængsel i over et år.

Tilsyn med lovens overholdelse

Endelig vil der blive indført regler om en vis form for tilsyn med samtlige personer og virksomheder omfattet af loven.

Finanstilsynets arbejde med hvidvaskområdet

Finanstilsynet beskæftiger sig både med hvidvask på nationalt niveau, i EU samt internationalt.

Arbejdet med hvidvaskloven

På nationalt niveau udarbejder Finanstilsynet på Økonomi og Erhvervsministeriets vegne forslag til hvidvaskloven og står for fortolkningen af den. Derudover påser Finanstilsynet, at lovens krav bliver efterlevet af de finansielle virksomheder.

Arbejdet med hvidvaskdirektiver

Finanstilsynet deltager endvidere i forhandlingerne i EU. Som følge heraf er Finanstilsynet sammen med Bagmandspolitiets hvidvasksekretariat medlem af en hvidvask arbejdsgruppe, som Kommissionen har nedsat (Money Laundering Contact Committee).

Internationalt arbejde med hvidvask og terrorfinansiering

På det internationale plan deltager Finanstilsynet som dansk delegationsleder i FATFs plenarmøder, der afholdes tre gange årligt. Repræsentanter fra Bagmandspolitiets hvidvasksekretariat deltager også i disse møder. Posten som delegationsleder er relativt ny, idet Finanstilsynet overtog den fra Udenrigsministeriet i efteråret 2004.

5. Nye Kapitaldækningsregler

Basel II

*Basel II
direktivforslag
for kreditinstitutter
(CRD direktivet)*

Kommissionen fremsatte i juli 2004 et direktivforslag (det såkaldte CRD direktiv), der fastsætter, hvor meget kapital pengeinstitutter, realkreditinstitutter og fondsmæglerselskaber skal have for at kunne modstå deres risici. Rådet af økonomi- og finansministre opnåede med visse ændringer den 7. december 2004 politisk enighed om forslaget. Reglerne forventes at træde i kraft primo 2007. Kommissionens arbejde med direktivet har foregået samtidig med arbejdet i Basel Komiteen, der fastsætter internationale retningslinjer for kapitaldækning også uden for EU. De nye retningslinjer går under betegnelsen Basel II og erstatter de gældende retningslinjer fra Basel Komiteen fra 1988 (Basel I).

*Forbedret sammen-
hæng mellem
risikostyring
og kapitalkrav*

Gennemførelsen af Basel II vil bevirke, at kapitalkravene i højere grad end i dag vil afspejle de faktiske risici, som institutterne påtager sig. Dette vil også bevirke, at der vil blive en bedre overensstemmelse mellem institutternes interne risikostyringssystemer og de kapitalkrav, som reglerne stiller.

Forslag til de nye kapitalkravsregler består af tre søjler:

Søjle 1 - Minimumskrav til institutternes kapital:

*Nye beregnings-
metoder for
minimumskrav
til kreditrisici*

- Nye metoder til beregning af kapitalkravet til at dække kreditrisici, dvs. risikoen for tab på udlån m.v. Institutterne kan vælge mellem
  - en forholdsvis enkel standardmetode, der i praksis ikke afviger væsentligt fra de gældende regler, eller
  - avancerede metoder baseret på institutternes vurdering (rating) af deres kunders økonomiske styrke.

*Særskilt kapitalkrav til
operationelle risici*

- Kapitalkrav til at dække operationelle risici, som omfatter risici for tab som følge af utilstrækkelige eller manglende interne forretningsgange, menneskelige eller systemmæssige fejl og tab som følge af eksterne begivenheder. Operationelle risici har ikke tidligere været genstand for et særskilt kapitalkrav.
- Kapitalkrav til at dække markedsrisici, dvs. risikoen for tab pga. ændringer i aktie, obligations- og valutakurser m.v. Dette er en videreførelse af de gældende regler.

Søjle 2 - Tilsynsprocessen:

*Individuelle
kapitalkrav*

- Søjle 2 omfatter krav til, at institutterne selv vurderer, om de har tilstrækkelig kapital til at dække alle deres risici, herunder risici som ikke er medtaget under søjle 1. Desuden skal tilsynsmyndighederne føre tilsyn med, at institutternes kapitalgrundlag er tilstrækkeligt til at dække deres risici. Dette giver myndighederne mulighed for at fastsætte individuelle kapitalkrav.

Søjle 3 - Markedsdisciplin:

*Forøget gennem-
sigtighed*

- Søjle 3 omfatter krav til institutternes offentliggørelse af oplysninger til markedet vedrørende deres risici og risikostyring. Hensigten er, at markedet derigennem skal udøve en disciplinerende indflydelse på institutternes risikotagen og risikostyring.

*Det Europæiske
Banktilsynsudvalg -
CEBS*

Det Europæiske Banktilsynsudvalg (CEBS)³ behandler i 2005 en række emner om gennemførelse og fortolkning af CRD direktivet. Finanstilsynet deltager i CEBS, men deltager af ressourcehensyn kun i arbejdet på det tekniske niveau, når det anses for hensigtsmæssigt.

Solvens II

En af de strategiske udfordringer for tilsynet med forsikringsvirksomheder vil i de kommende år være de forslag til nye kapitaldækningsregler for forsikringsvirksomheder, som forventes udarbejdet. De nye forsikringsregler forventes at tage udgangspunkt i de tre søjler fra Basel II.

*Kapitalkrav til
faktiske risici*

Formålet med at ændre forsikringsvirksomheders kapitaldækningsregler er, at reglerne i højere grad skal tage højde for virksomhedernes faktiske risiko. De nuværende kapitalkrav tager kun i begrænset omfang højde for de risici, der er ved at drive forsikringsvirksomhed. De tager f.eks. ikke direkte højde for risikoen på forsikringsvirksomheders portefølje af aktier og obligationer. De nye kapitaldækningsregler vil formentlig som minimum fastsætte kapitalkrav til forsikringsrisiko, markedsrisiko, kreditrisiko og operationel risiko. Fra bankreglerne kendes de tre sidste risikokategorier.

*Sammenhæng med
nye regnskabsregler*

Arbejdet med kapitaldækningsreglerne foregår samtidig med drøftelserne om ændring af de internationale regnskabsregler for forsikringsvirksomhed. Det er hensigten, at de nye internationale regnskabsregler skal være grundlaget for de nye kapitaldækningsregler.

Kommissionen ville oprindeligt fremsætte et forslag til et rammedirektiv inden udgangen af 2005, men har meddelt at forslaget først vil blive fremsat i løbet af 2006.

Tilsynssamarbejde

Som led i udarbejdelsen af nye kapitalregler har Kommissionen bedt om bidrag fra de europæiske forsikringstilsyn via Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors, (CEIOPS). CEIOPS er blevet bedt om bidrag på i alt 23 delelementer af de kommende regler i de tre søjler. Finanstilsynet og CEIOPS skal i løbet af 2005 fremsende bidrag til Kommissionen.

*Finanstilsynet
deltager aktivt*

Finanstilsynet deltager aktivt i arbejdet. Finanstilsynets direktør er formand for CEIOPS frem til udgangen af 2005. Herudover deltager Finanstilsynet i de 6 arbejdsgrupper, som CEIOPS har nedsat til at behandle emner om de nye solvensregler.

Direktivforslag i 2006

Når Kommissionen har fremsat forslag til et rammedirektiv i 2006, vil den herefter komme med forslag til forordninger, som udmønter rammedirektivet. CEIOPS skal desuden udstede forskellige vejledninger og standarder for de europæiske tilsyn. På samme måde som de øvrige europæiske tilsynsorganisationer (CEBS og CESR)³ fastsætter vejledninger og standarder på deres områder.

*Nye solvensregler fra
2010*

Der er ikke fastsat en endelig dato for, hvornår ændringerne skal være gennemført. Det vurderes på nuværende tidspunkt, at reglerne er fuldt ud iværksat omkring 2010.

---

³ CESR: The Committee of European Securities Regulators, CEBS: The Committee of European Banking Supervisors

6. Nye regnskabsregler

EU- forordningen om anvendelse af internationale regnskabsstandarder

EU-forordning om anvendelse af IFRS

EU's forordning om anvendelse af internationale regnskabsstandarder kræver, at børsnoterede virksomheder fra og med 2005 skal følge de internationale regnskabsstandarder (IFRS), når de aflægger deres koncernregnskaber. Standarderne er udstedt af International Accounting Standards Board (IASB) og godkendt af EU efter den procedure, der er fastlagt i forordningen. Forordningen er på dette punkt umiddelbart gældende i medlemslandene, og den skal derfor ikke gennemføres i de nationale lovgivninger.

Valgmulighed for medlemslandene

Forordningen giver herudover mulighed for, at medlemslandene kan tillade eller kræve, at andre virksomheder end de børsnoterede følger IFRS i deres regnskabsaflæggelse. Muligheden gælder både koncernregnskabet og selskabsregnskabet. Efter den samme bestemmelse er det også muligt at tillade eller kræve, at de børsnoterede virksomheders selskabsregnskaber bliver aflagt efter IFRS.

Fælles regnskabsregler globalt

Forordningen er udtryk for et ønske om at sikre, at store virksomheder på globalt plan aflægger regnskaber efter et fælles regelsæt. Dette vil bidrage til at øge spredningen af investeringsrisikoen internationalt ved at øge gennemsigtigheden på kapitalmarkederne.

Ændring af de danske regler

Ændring af lov om finansiel virksomhed

Lov om finansiel virksomhed blev i slutningen af 2004 ændret, således at alle finansielle virksomheder får mulighed for at aflægge både koncernregnskab og selskabsregnskab efter IFRS. En tilsvarende mulighed fik andre virksomheder tidligere på året ved en ændring af årsregnskabsloven.

Få virksomheder vælger IFRS

IFRS er et omfattende og komplekst regelsæt. På kort sigt forventes det derfor, at kun få finansielle virksomheder vil benytte muligheden for at aflægge regnskab efter IFRS.

IAS-forenelige regler

Med henblik på at sikre muligheden for at sammenligne regnskaber fra danske finansielle virksomheder, uanset om det er virksomheder, der aflægger regnskaber efter IFRS eller virksomheder, der aflægger regnskab efter de danske regnskabsregler, besluttede Finanstilsynet at ændre regnskabsreglerne for de finansielle virksomheder, så de blev tilpasset IFRS – såkaldte IAS-forenelige regler. Regnskabsreglerne i kapitel 13 i lov om finansiel virksomhed blev allerede i 2001 udformet, så de er forberedt på, at de tilknyttede regnskabsbekendtgørelser kan tilpasses IFRS.

Finanstilsynets regnskabsudvalg

Finanstilsynet har desuden to permanente regnskabsudvalg, der løbende drøfter ændringer af regnskabsreglerne for de finansielle virksomheder. De to udvalg beskæftiger sig med henholdsvis regler for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber og for forsikringsselskaber og pensionskasser. I forbindelse med arbejdet med de nye regler blev der nedsat et yderligere udvalg, der skulle beskæftige sig med regler, der skulle være fælles for de to områder.

IAS-forenelige regler

<i>IAS-forenelige regler</i>	Arbejdet med nye regnskabsregler i de tre udvalg blev påbegyndt i starten af 2004, og udgangspunktet var, at de nye regnskabsregler skulle være IAS-forenelige. Dette betyder, at reglerne så vidt muligt ikke måtte være i strid med reglerne i IFRS. Det skulle således principielt være muligt på én gang at efterleve IFRS og de danske regnskabsregler.
<i>Optioner i IFRS valgt fra</i>	At reglerne ikke er i strid med IFRS betyder ikke, at alle valgmulighederne i regnskabsstandarderne også findes i det IAS-forenelige regelsæt. I flere tilfælde er bekendtgørelserne af hensyn til sammenligneligheden udformet således, at optioner, der findes i IFRS'erne, ikke er gengivet i de danske IAS-forenelige regler. Typisk vil kun én af to optioner være gengivet i de danske regler.
<i>Kun hovedprincipper fra IFRS</i>	De danske regler fastlægger hovedprincipper fra IFRS. På detailområder, hvor reglerne i IFRS skønnes ikke at være relevante for hovedparten af de danske finansielle virksomheder, gengiver de danske regler ikke reglerne fra IFRS.
<i>IFRS som fortolkningsbidrag</i>	Det har til gengæld været tanken med de nye regnskabsregler, at virksomhederne skal kunne anvende IFRS'erne som fortolkningsbidrag til de danske regler. Det gælder både på områder, hvor teksten i standarden er mere udførlig, end tilfældet er i de danske regler, og på områder, hvor de danske regler i modsætning til IFRS er tavse.
<i>Danske regler er et selvstændigt regelsæt</i>	Tanken har dog også været, at de danske regler i princippet skal kunne anvendes som et selvstændigt regelsæt i langt de fleste tilfælde. Muligheden for at anvende standarderne som fortolkningsbidrag kan således være en hjælp for virksomhederne, men er ikke en pligt. Finanstilsynet vil i forbindelse med forespørgsler om regnskabsreglernes fortolkning anvende IFRS som grundlag for besvarelsen.
<i>Fravigelse af IAS-forenelighed</i>	På et enkelt område er ønsket om, at reglerne skulle være IAS-forenelige, bevidst fraveget. Det drejer sig om reglerne for måling af dattervirksomheder og associerede virksomheder. Det er således blevet besluttet at fastholde, at dattervirksomheder og associerede virksomheder fortsat skal måles til indre værdi i selskabsregnskaberne. Dette er ikke i overensstemmelse med IFRS, hvorefter disse virksomheder skal måles enten til kostpris eller til dagsværdi i selskabsregnskaberne. Fravigelserne er sket efter et stærkt ønske fra de finansielle virksomheders organisationer.

Harmonisering

<i>Harmonisering inden for den finansielle sektor</i>	En anden målsætning i arbejdet med de nye regnskabsregler har været i videst muligt omfang at harmonisere reglerne på kreditinstitutområdet og forsikringsområdet. Reglerne i de to bekendtgørelser er derfor i vidt omfang ens bortset fra behandlingen af de institutspecifikke områder forsikringskontrakter og udlån.
<i>Harmonisering af årsregnskabsloven</i>	De nye regnskabsregler for de finansielle virksomheder er også udarbejdet ud fra et hensyn om, at reglerne så vidt muligt skulle være fælles med årsregnskabslovens regler. Reglerne i de nye regnskabsbekendtgørelser er derfor enslydende med årsregnskabslovens regler med undtagelse af de steder, hvor en regel gælder specifikt for finansielle virksomheder eller de steder, hvor der er tilstræbt en forskel.

Udlån i pengeinstitutter

Måling af pengeinstitutters udlån

Det område, hvor de nye regnskabsregler får væsentligst betydning for regnskaberne fra de finansielle virksomheder, er med hensyn til måling af pengeinstitutternes udlån. Hidtil har praksis for måling af udlån været baseret på en høj grad af forsigtighed, dvs. at udlånenes værdi er blevet nedskrevet også i tilfælde, hvor risikoen for tab havde en lav sandsynlighed. Pengeinstitutterne har i kraft af denne praksis i større eller mindre omfang ud over deres egenkapital haft hensættelser på deres udlån til dækning af kredittab, som måtte indtræffe i fremtiden i tilfælde af en ugunstig udvikling.

Eventuel praksisændring

En sådan forsigtig praksis med hensyn til måling af udlånenes værdi er ikke i overensstemmelse med IFRS og dermed heller ikke de nye IAS-forenelige regnskabsregler, som kræver, at der er indtruffet objektiv indikation for, at der er tale om et nedskrivningsbehov. Det må derfor forventes, at regnskaber aflagt efter de nye regler fra begyndelsen af 2005 vil indeholde forøgede midler under pengeinstitutternes egenkapital, som skyldes, at der er frigjort midler fra institutternes korrektivkonti (hensættelser).

Dagsværdier i realkreditinstitutter

Dagsværdioptionen

IAS 39 om indregning og måling af finansielle instrumenter tillader i kraft af den såkaldte dagsværdioption, at alle finansielle instrumenter kan måles til dagsværdi med værdiregulering i resultatopgørelsen, uanset om det pågældende instrument efter reglerne som udgangspunkt skal måles efter et kostprisprincip (amortiseret kostpris). Udgangspunktet er, at eksempelvis udlån og tilgodehavender samt ikke-afledte finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, men ved anvendelse af dagsværdioptionen kan de alternativt måles til dagsværdi med værdiregulering i resultatopgørelsen.

Dagsværdier i realkreditinstitutter

På et tidligt tidspunkt i arbejdet med de IAS-forenelige regler blev der i regnskabsudvalgene opnået enighed om, at realkreditinstitutternes obligationsforpligtelser og udlån bør måles til dagsværdi. Dagsværdioptionen fra IAS 39 skal derfor bringes i anvendelse i de danske regler i forhold til disse aktiver og forpligtelser. I modsat fald kunne regnskabsresultater og egenkapitaler i realkreditinstitutterne blive udsat for misvisende svingninger, når institutterne køber og sælger egne obligationer.

EU-version af IAS 39

Løsningen med at bringe dagsværdioptionen i anvendelse blev imidlertid problematisk i slutning af 2004, da Kommissionen besluttede ikke at godkende IAS 39 i fuldt omfang. Et af de elementer, der blev skåret væk i den EU-godkendte version af IAS 39, er netop dagsværdioptionen anvendt på finansielle forpligtelser. Anvendelse af dagsværdi på realkreditinstitutternes obligationsforpligtelser ville dermed som udgangspunkt være i strid med såvel EU's regnskabsdirektiver som den EU-godkendte version af IAS 39.

Anvendelse af generalklausulen i 4. direktiv

Finanstilsynet besluttede alligevel at fastholde, at de danske regnskabsregler skal kræve, at realkreditinstitutternes udlån og obligationsforpligtelser skal måles til dagsværdi. Beslutningen er foretaget med henvisning til den såkaldte generalklausul i EU's 4. selskabsdirektiv. I henhold til denne klausul skal en konkret regel i direktiverne fraviges, hvis dens anvendelse i særlige tilfælde vil indebære, at regnskabet ikke giver et retvisende billede af selskabets aktiver og forpligtelser, økonomiske stilling samt resultat. Direktivet kræver, at der i regnskabernes noter ud-

førligt redegøres for begrundelsen og konsekvenserne, når en sådan fravigelse bringes i anvendelse. Regnskabsreglerne fastlægger derfor, at en sådan note skal være indeholdt i realkreditinstitutternes regnskaber.

Kun løsning i danske regler

Løsningen med at bringe 4. selskabsdirektivs generalklausul i anvendelse løser alene problemet for realkreditinstitutterne, i det omfang de aflægger regnskaber efter de danske regnskabsregler.

Forventet ændring af IAS 39

Realkreditinstitutterne vil som børsnoterede virksomheder have pligt til at aflægge koncernregnskab efter den EU-godkendte version af IFRS og ikke efter de danske regnskabsregler. Tilsvarende gælder for koncernregnskaber for børsnoterede koncerner, hvori der indgår et realkreditinstitut. Der er dog håb om, at IAS 39 i løbet af 2005 vil blive ændret, således at standarden både tillader, at realkreditinstitutterne anvender dagsværdier, og samtidig er i en form, så den i sin helhed vil kunne godkendes af Kommissionen.

Ændringer for forsikringselskaber

Færre ændringer for forsikringselskaber

De nye regnskabsregler indebærer mindre ændringer for forsikringselskaberne, end tilfældet er for kreditinstitutterne. Det skyldes, at regnskabsreglerne for forsikringselskaber i de senere år løbende er blevet tilpasset principper, som svarer til IFRS. Dertil kommer, at der endnu ikke er udstedt en egentlig IFRS, der behandler principperne for indregning og måling af forsikringskontrakter. På dette område har der således ikke været en IFRS, som et IAS-foreneligt regelsæt skulle leve op til.

Udjævningshensættelser og diskontering

For forsikringselskaber indeholder de nye regler også væsentlige moderniseringer. Muligheden for at anvende udjævningshensættelser i skadesforsikring er således blevet ophævet, og der er indført et konsekvent krav om diskontering af skadesforsikringsforpligtelser på grundlag af markedsrenten, når en sådan diskontering er af betydning for forpligtelsesernes størrelse.

Diskonteringssatser

For både skadesforsikring og livsforsikring er der blevet fastsat principper for, hvilken diskonteringssats der skal anvendes, når der anvendes løbetidsafhængige satser. Diskonteringssatsen skal i princippet svare til satsen for swaprenten i danske kroner for den pågældende løbetid på opgørelsestidspunktet. Finanstilsynet offentliggør herefter dagligt på sin hjemmeside sådanne diskonteringssatser for løbetider fra 3 mdr. og op til 30 år. Diskonteringssatserne er opgjort på baggrund af euroswaprenten korrigeret for forskellen mellem rentesatsen på euro og danske kroner.

De nye regnskabsbekendtgørelser

De nye regnskabsbekendtgørelser

De nye IAS-forenelige regnskabsregler findes i 2 nye bekendtgørelser, som blev udstedt 14. december 2004. De hidtidige bekendtgørelser finder dog fortsat anvendelse for de årsrapporter, som de finansielle virksomheder skal aflægge for 2004. De nye bekendtgørelser er:

- Bekendtgørelse nr. 1406 af 14. december 2004 om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser.
- Bekendtgørelse nr. 1407 af 14. december 2004 om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Regnskabsregler for investeringsforeninger

Regnskabsbekendtgørelsen for investeringsforeninger og specialforeninger har kun fået tilføjet en mindre ændring med virkning for 2005. I første halvår af 2005 vil der blive udstedt en tilsvarende IAS-forenelig bekendtgørelse gældende for investeringsforeninger og specialforeninger.

Løbende revision af bekendtgørelserne

De to nye bekendtgørelser afløser tilsammen 7 hidtil gældende bekendtgørelser. De to bekendtgørelser vil løbende blive revideret i takt med ændringer i IFRS, og de indhøstede erfaringer. Arbejdet med at revidere bekendtgørelserne vil finde sted i Finanstilsynets permanente regnskabsudvalg.

7. Resultat af bonusredegørelsen

Indledning

Udredningsarbejde

Ved behandling af en række sager i 2000 og 2001 konstaterede Finanstilsynet, at bonus i livsforsikring ikke er et veldefineret og entydigt begreb. I 2002 iværksatte tilsynet derfor et udredningsarbejde sammen med Forsikring & Pension, og den 3. november 2004 kunne Finanstilsynet offentliggøre "Rapport om bonus i livsforsikring".

Bonus uklart begreb

*Udredning fra
Forsikring & Pension
Og Finanstilsynet*

Rapporten er udarbejdet af Forsikring & Pension og Finanstilsynet i fællesskab. Den belyser gældende regler og praksis om bonus i livsforsikring. Rapporten er ikke et retsgrundlag. Den foreslår heller ikke ændringer i reglerne. Formålet med rapporten er alene at afklare forståelsen af begrebet bonus og rækkevidden af Finanstilsynets tilsyn med bonus.

*Tilsyn over for
aftaleret*

Lov om finansiel virksomhed fastsætter, hvilke regler Finanstilsynet skal påse. Finanstilsynet har tilsyn med dele af de bonusrelaterede forhold bl.a. i kraft af tilsynet med virksomhedernes anmeldte tekniske grundlag. Forholdet mellem den enkelte kunde (det enkelte medlem) og virksomheden er reguleret af aftaleretten. Det er et privatretligt forhold, der som udgangspunkt ikke er underlagt Finanstilsynets tilsyn. Rapporten belyser sammenhængen mellem de to reguleringer.

Rapporten berører også kapitalelementet, særlige bonusansættelser og begrebet, midlertidige bonusforanstaltninger.

Afklaring af begrebet bonus

*Forsigtige antagelser i
aftalerne*

Når en kunde tegner en livsforsikring eller indgår en aftale om pension med et livsforsikrings-selskab (eller en pensionskasse), aftaler kunden og selskabet den præmie, som kunden skal betale, og de forsikringsydelse, som selskabet lover kunden, dvs. de garanterede ydelser. Sammenhængen mellem præmie og forsikringsydelse skal ifølge loven fastsættes ud fra forsigtige antagelser om bl.a. middellevetid, administrationsomkostninger og forrentning, hvis der er tale om forsikringer med ret til bonus.

Præmier og ydelser

*Overskud på aftalerne
fordeles til kunderne*

Det betyder, at der er stor sikkerhed for, at selskabet har tilstrækkelige midler til at opfylde aftalen ved forfaldstidspunktet for forsikringsydelsen. Det betyder også, at kunderne ifølge reglerne skal have andel i det overskud, der forventes at opstå i aftalens løbetid.

*Ikke sikkerhed for
overskud hvert år*

Der er ikke sikkerhed for, at der rent faktisk opstår overskud hvert år. Det afhænger helt af udviklingen i bl.a. den faktiske middellevetid, de faktiske omkostninger og den faktiske forrentning. Ved forsikringsaftalens tegning er det derfor ikke muligt præcist at beregne det overskud, som kunden har ret til. Kunderne kan få tildelt en andel af det løbende overskud, f.eks. så de garanterede ydelser forøges, eller ved at selskabet udbetaler et kontantbeløb.

*Kollektivt bonus-
potentiale*

Selskaberne kan også henlægge overskud i det såkaldte kollektive bonuspotentiale. Det kan bruges til i fremtiden at give bonus til den enkelte kunde eller til at dække fremtidige underskud. Hvis en kunde genkøber sin forsikring, har kunden ikke krav på en andel af det kollektive bonuspotentiale.

Ekstrahensættelser I de senere år har bl.a. den lave rente medført, at selskaberne i nogle tilfælde har foretaget ekstrahensættelser for at sikre, at de kan opfylde aftalerne. Ekstrahensættelserne skal være med til at sikre de garanterede ydelser. De garanterede ydelser bliver ikke forhøjet. I nogle tilfælde har selskaberne dog valgt, at kunder, der genkøber, får ekstrahensættelsen udbetalt.

Definition af bonus Overskud på forsikringerne kan som nævnt både anvendes til at sikre de garanterede ydelser og til at give kunden andel i overskuddet. Det har vist sig, at nogle selskaber kalder begge former for anvendelse af overskuddet bonus, mens andre selskaber kun kalder sidstnævnte bonus. I rapporten er derfor angivet en fælles og fremadrettet forståelse af bonus:

- Den bonus som kunden har ret til efter forsikringsaftalen kan defineres som de midler, som, ud over de aftalte ydelser, anvendes til opfyldelse af forsikringsaftalen. Bonus er således det beløb, der fordeles til den enkelte forsikring i henhold til forsikringsreglerne i det anmeldte bonusregulativ eller lignende.
- En ufravigelig egenskab ved bonus er, at bonus er individualiseret. Kollektivt bonuspotentiale er ikke bonus, men i stedet midler, der fremover kan anvendes til bonus, særlige bonushensættelser, til ekstra hensættelser, hvis grundlaget viser sig at være ubetydende, eller til at dække tab på investeringer.

Bonus er individuel Bonus er ifølge denne definition den del af overskuddet, som kunden får tildelt individuelt og uigenkaldeligt. Selvom Finanstilsynet og Forsikring & Pension er enige om denne forståelse, er det væsentligt at understrege, at det er selskabets aftale med den enkelte kunde, der afgør, hvad begrebet bonus dækker i hvert enkelt kundeforhold.

Finanstilsynets offentligretlige regulering

Teknisk grundlag skal anmeldes til Finanstilsynet Finanstilsynet påser, om selskaberne overholder de offentligretlige regler. Selskaberne skal bl.a. anmelden deres tekniske grundlag til tilsynet. Grundlaget omfatter beregningsregler for sammenhængen mellem præmier og garanterede ydelser, antagelser om bl.a. middellevetid, administrationsomkostninger og forrentning. Det omfatter desuden regler for, hvordan overskud på forsikringerne beregnes og fordeles til kunderne, og regler for beregning af hensættelserne i regnskabet. Finanstilsynet skal ifølge loven påse, at det anmeldte er betryggende og rimeligt over for kunderne. Finanstilsynet skal også påse, at selskaberne lever op til lovens kapitalkrav.

Finanstilsynet skal derimod ikke påse overholdelse af de civilretlige regler, bl.a. aftaleretten. Finanstilsynet har dermed ikke kompetence til at afgøre tvister mellem forskellige selskaber eller selskaber på den ene side og kunder på den anden side. Tvister skal afgøres ved Ankenævnet for Forsikring og/eller domstolene.

Finanstilsynet kender ikke aftalerne Finanstilsynet kender som udgangspunkt ikke det enkelte selskabs forsikringsaftaler. Når tilsynet behandler anmeldelser af det tekniske grundlag, forudsætter Finanstilsynet således, at der er overensstemmelse mellem det anmeldte tekniske grundlag og de aftaler, som selskabet har indgået med kunderne. Hvis tilsynet konstaterer, at der ikke er overensstemmelse mellem det anmeldte grundlag og aftalerne, vil Fi-

nanstilsynet kunne påbyde ændring af anmeldelsen, så den kommer til at svare til det aftalte.

Grundlaget skal være rimeligt og betryggende

Finanstilsynet skal også påse, at det anmeldte grundlag er både betryggende og rimeligt og vil påbyde ændring af grundlaget, hvis det ikke er betryggende og rimeligt. Finanstilsynet kan f.eks. på baggrund af ny information påbyde et selskab at foretage ændringer i tidligere anmeldte regler for bonus. Hverken kunden eller selskabet kan i givet fald støtte ret på de af Finanstilsynet underkendte regler.

Det forhold, at Finanstilsynet ikke har reageret på en anmeldelse, indebærer ikke, at det anmeldte er bindende over for kunderne. Det gælder, uanset om tilsynet måtte have givet selskabet indtryk af, at de foretagne ændringer skulle være i orden. Selskaberne er civilretligt bundet af de aftaler, de har med kunderne.

Twister mellem selskaber og kunder afgøres ved domstolene

Hvis en kunde finder, at en anmeldelse strider mod kundens forsikringsaftale, har kunden mulighed for at indbringe sagen for Ankenævnet for Forsikring og/eller domstolene. Ankenævnet eller domstolene skal herefter tage stilling til, om aftalen/forsikringsbetingelserne er formuleret således, at de ændrede regler for bonus ikke kan finde anvendelse på den konkrete forsikringsaftale.

Bonusanvendelse

Bonus anvendes forskelligt

Selskabet aftaler med de enkelte kunder, hvordan den tildelte bonus skal anvendes. Aftalegrundlaget omfatter bl.a. selve forsikringsaftalen og den praksis, selskabet har fulgt. Der er ikke regler for anvendelse af bonus i den lovgivning, som Finanstilsynet skal påse. Aftalen vil eksempelvis tage stilling til, hvornår der bliver fordelt bonus, og hvordan beløbet anvendes. I nogle tilfælde vil forsikringstageren løbende kunne beslutte, hvordan bonus skal bruges, eksempelvis om bonus skal anvendes til kontant udbetaling, opsamlet bonus eller til opskrivning af de garanterede ydelser. I andre tilfælde vil anvendelsen af bonus være fastlagt på tegningstidspunktet.

Bonusanvendelse skal ikke anmeldes

Hverken selskaberne eller tilsynet har hidtil klart sondret mellem regler for beregning af den bonus, der tildeles, og regler for anvendelse af bonus. Finanstilsynet har derfor indskærpet over for selskaberne, at Finanstilsynet kun påser reglerne for beregning af bonus, og ikke for anvendelsen af bonus. Anmeldelserne skal fremover kun indeholde de forhold, som tilsynet ifølge loven skal påse.

Finanstilsynets kompetence på det aftaleretlige område

Hvis Finanstilsynet konstaterer, at et selskab ikke lever op til aftalerne, vil Finanstilsynet, hvis det er nødvendigt, påbyde selskabet at øge hensættelserne.

Regler om god skik

Herudover skal Finanstilsynet i visse tilfælde gribe direkte ind over for forhold på det aftaleretlige område, fordi tilsynet påser, at reglerne om god skik og information til kunderne overholdes.

God skik-reglen kan anvendes, hvis der er tale om en generel praksis, men den giver ikke Finanstilsynet mulighed for at afgøre enkeltstående klager over et selskab.

Urimelig generel praksis

Hvis et selskab som led i en generel praksis anvender urimelige aftalevilkår, kan Finanstilsynet give påbud om berigtigelse. Selskabet skal således fjerne eller ændre de urimelige vilkår. Hvis et selskab som led i en generel praksis slet ikke lever op til sine aftaler, er det også en overtrædelse af god skik-reglen.

Hvis et selskab i enkeltstående tilfælde ikke overholder aftalen, er kunderne henvist til at indbringe tvisten for Ankenævnet for Forsikring og/eller domstolene.

Enkeltstående tilfælde

Hvis Finanstilsynet bliver opmærksom på enkeltstående tilfælde af urimelighed, som kunderne endnu ikke selv har konstateret, har Finanstilsynet ikke mulighed for at kræve, at selskabet gør kunderne opmærksom på forløbet, medmindre der er tale om en overtrædelse af reglerne om information til kunderne. I sidstnævnte tilfælde kan Finanstilsynet påbyde selskabet at informere kunderne.

Finanstilsynet vil i ganske særlige tilfælde derudover kunne gribe ind i det økonomiske mellemværende mellem kunde og selskab. Sådanne sager vil altid blive forelagt Det Finansielle Virksomhedsråd. Sagerne vil blive afgjort ud fra det overordnede hensyn, at Finanstilsynets opgave er at medvirke til, at selskaberne lever op til deres forpligtelser.

Midlertidige bonusforanstaltninger

Finanstilsynet kan ikke fortolke aftalerne

Rapport om bonus i livsforsikring har slået fast, at et selskab er forpligtet til at leve op til aftalerne efter deres indhold, og at Finanstilsynet ikke har hjemmel til at fortolke aftalerne.

Finanstilsynet skrev 2. maj 2001 til alle livsforsikringssselskaber og tværgående pensionskasser, at der i en periode, hvor det ikke er betryggende at tilskrive bonus til den enkelte kunde på den vis, der følger af aftalen, er mulighed for midlertidigt at tilskrive bonus på anden vis (midlertidig bonusforanstaltning). Sådanne midlertidige bonusforanstaltninger kunne foretages, i det omfang ingen kunder blev stillet ringere ved de midlertidige bonusforanstaltninger, end hvis de optjente midler var blevet henlagt til kollektivt bonuspotentiale.

Som led i udarbejdelse af rapporten har Finanstilsynet og Forsikring & Pension drøftet brevet af 2. maj 2001. Der er enighed om, at Finanstilsynets brev vil kunne opfattes som en godkendelse af, at selskabet kan ændre i den indgåede forsikringsaftale.

Bonus skal anvendes som aftalt

På den baggrund har Finanstilsynet præciseret over for selskaberne, at de skal anvende bonus i overensstemmelse med aftalen, selvom det betyder, at selskabet vælger at tilskrive en mindre bonus til kunderne.

Særlige bonushensættelser

Opbygges af kundernes overskud

Særlige bonushensættelser er kapital, som er indskudt af kunderne, og som kan medregnes til selskabets basiskapital. Særlige bonushensættelser opbygges af forsikringernes andel af overskuddet. Der kan kun henlægges til særlige bonushensættelser, hvis det er aftalt med kunden.

Finanstilsynet skal som led i det offentligretlige tilsyn vurdere, om et selskab kan medregne de særlige bonushensættelser til basiskapitalen. Finanstilsynet skal således vurdere, om det med den fornødne klarhed

fremgår af aftalerne, at kunden er villig til eller må tåle at stille risikovillig kapital til rådighed for selskabet.

Hjemmel skal vurderes

Begrebet særlige bonushensættelser blev defineret i reglerne i 2001. For aftaler før dette tidspunkt skal det vurderes, om aftalen giver mulighed for at opbygge særlige bonushensættelser. Alle forhold, som kan være relevante for aftalens fortolkning, skal inddrages i vurderingen. Det er ikke et krav, at ordet "særlige bonushensættelser" direkte står i aftalegrundlaget. Hvis det af aftalens ordlyd eller efter en fortolkning af aftalens indhold eller af en langvarig praksis fremgår, at kunderne har været med til at dække opbygningen af kapital, vil dette kunne være tilstrækkelig hjemmel.

For nye aftaler vil Finanstilsynet lægge vægt på, at det fremgår eksplicit af den enkelte aftale, at en andel af det realiserede resultat kan anvendes til opbygning af særlige bonushensættelser.

8. Solvensbehov

Reglernes baggrund

Nye regler om individuelt solvensbehov

Med virkning fra 1. januar 2005 er der indført regler om, at pengeinstitutter, realkreditinstitutter og fondsmæglerselskaber (virksomheder) løbende skal opgøre et individuelt solvensbehov.

Reglernes baggrund

Baggrunden for reglerne har dels været Basel Banktilsynskomiteens oplæg om regler for tilsyn, som på grundlag af et EU-direktiv forventes indført i Europa inden udgangen 2006, dels at regnskaber som følge af nye regnskabsregler ikke længere aflægges efter et "forsigtighedsprincip".

Ny mulighed for et højere solvenskrav

Finanstilsynet har også hidtil kunnet påbyde en virksomhed et højere solvenskrav. Dette har Finanstilsynet kun kunnet gøre, hvis der var en konkret fare for indskydernes, obligationsejernes eller øvrige investorers økonomiske interesser, eller hvis der var konkret fare, for at virksomheden ville miste sin tilladelse. Med de nye regler kan Finanstilsynet påbyde et højere solvenskrav i situationer, hvor der ikke er en konkret fare for indskydernes interesse eller for, at virksomheden vil miste sin tilladelse.

Hvad er et solvensbehov?

Den enkelte virksomheds risikoprofil er ikke ændret ved, at regnskabsreglerne er blevet ændret. Der er stadig knyttet en række risici til virksomhedens aktiver, som kræver kapital til at dække uventede tab. Opgørelsen af et individuelt solvensbehov består i at finde den kapital, der som minimum skal være til stede for at opfange den forventede større risiko for uforventede tab på aktiverne. Forventede tab skal som hidtil fremgå af regnskabet, men som følge af de ændrede regnskabsregler må de forventes at blive mindre.

Reglernes indhold

Bestyrelsens og direktionens opgave

Med de nye regler skal bestyrelsen og direktionen tage stilling til virksomhedens solvensbehov og løbende indberette det til Finanstilsynet. Virksomheden indberetter solvensbehovet i forbindelse med indberetningen af kapitaldækningsopgørelsen. Hvis Finanstilsynet vurderer, at det opgjorte solvensbehov ikke er tilstrækkeligt, kan Finanstilsynet fastsætte et højere solvenskrav til virksomheden. Dette solvenskrav erstatter lovens 8 procentkrav.

Meddelelsespligten

Hvis et bestyrelsesmedlem, en direktør eller en ekstern revisor formoder, at virksomheden ikke længere opfylder solvensbehovet eller solvenskravet, skal den pågældende straks meddele dette til Finanstilsynet.

Offentliggørelse af solvensbehov

Den enkelte virksomhed har ikke pligt til at offentliggøre det opgjorte solvensbehov. Det er derfor op til ledelsen, om den vil offentliggøre solvensbehovet. Virksomheden har heller ikke pligt til at offentliggøre det af Finanstilsynet fastsatte solvenskrav, medmindre det følger af de almindelige børsretlige regler.

Opgørelse af virksomhedens solvensbehov

Metodefrihed ved opgørelse af solvensbehov

Når virksomheden skal opgøre sit solvensbehov vælger direktionen og bestyrelsen selv, hvilken metode den vil anvende. Ledelsen kan vælge simple metoder eller mere avancerede metoder. Det vigtigste er, at den kan redegøre for solvensbehovets størrelse. Virksomhedens opgjorte solvensbehov skal således kvalificeres i form af egentlige beregninger suppleret med kvalitative vurderinger. Opgørelsen skal være fremadrettet. Ved opgørelse af solvensbehovet fastlægger virksomhedens ledelse implicit, hvilke uforventede tab virksomheden skal kunne klare.

Solvensbehovets minimum

Solvensbehovet udtrykkes altid, som den procentsats basiskapitalen udgør af de risikovægtede aktiver. Solvensbehovet vil altid være større end 8 procent eller minimumskapitalkravet.

Når virksomhedens ledelse skal opgøre solvensbehovet, skal den tage højde for en række forskellige forhold. Eksempler herpå er:

Solvensbehovets bestanddele

- Virksomhedens forretningsprofil
- Aktivernes risikokoncentration
- Risiko på udlånsengagementerne
- Virksomhedens vækst
- Virksomhedens markedsrisici
- Kvaliteten af virksomhedens styrings- og kontrolsystemer
- Operationelle risici
- Virksomhedens størrelse

Andre lovkravs indflydelse

I vurderingen af solvensbehovet skal virksomhedens ledelse også tage stilling til, hvilken kapital der er nødvendig for, at den fortsat vil kunne drive virksomheden lovligt. Finanstilsynet har udstedt vejledende retningslinier for opgørelse af solvensbehov. Retningslinierne findes på Finanstilsynets hjemmeside på www.finanstilsynet.dk.

Tilsynet med individuelle solvensbehov

Indberetning til Finanstilsynet

Virksomhedens opgjorte solvensbehov vil løbende blive indberettet til Finanstilsynet.

Finanstilsynets vurdering af solvensbehovet

Såfremt Finanstilsynet finder, at virksomhedens opgjorte solvensbehov ikke er tilstrækkeligt, vil tilsynet gå i dialog med virksomheden. I dialogen vil elementerne i virksomhedens, individuelt fastsatte, solvensbehov være udgangspunktet. Finanstilsynet kan endvidere vurdere ledelsens kvalitet og risikovillighed. Herudover vil Finanstilsynet kunne sammenligne med andre virksomheder ved fastsættelse af solvenskravets størrelse.

Finanstilsynets reaktionsmulighed

Hvis Finanstilsynet og virksomheden ikke kan blive enige om niveauet for solvensbehovet, har Finanstilsynet mulighed for at fastsætte et solvenskrav, der er større end 8 procent.

Frekvensen af Finanstilsynets vurdering

Finanstilsynets vurdering af solvensbehovet vil sædvanligvis ske i forbindelse med en inspektion af virksomheden. Vurderingen kan også ske på grundlag af virksomhedens løbende indberetning af solvensbehovet.

Solvensbehovet er fremadrettet og ændrer sig

Virksomhedens individuelt opgjorte solvensbehov vil løbende ændre sig. Dette kan skyldes ændringer i markedsbetingelserne samt ændringer i

den enkelte virksomheds risikoprofil. På tilsvarende vis vil Finanstilsynets vurdering af et eventuelt solvenskrav løbende ændre sig.

Bilag

Bilag 1. Råds- og udvalgsmedlemmer pr. 31. december 2004

*Det Finansielle
Virksomhedsråd*

Det Finansielle Virksomhedsråd

Det Finansielle Virksomhedsråd er nedsat i henhold til § 345 i Lov om finansiel virksomhed, lovbekendtgørelse nr. 90 af 3. februar 2005. Rådet har det tidligere Forsikringsråd som forbillede, men har en kompetence der dækker størstedelen af det finansielle virksomhedsområde. Rådet beskæftiger sig således med penge- og realkreditinstitutter, forsikrings-selskaber, pensionskasser, forsikringsmæglere, ATP, LD, fondsmægler-selskaber, investeringsforeninger, specialforeninger samt andre kollekti-ve ordninger, investeringsforvaltningsselskaber og udstedere af elektro-niske penge.

Rådet er en del af Finanstilsynet og skal som sådan:

- træffe afgørelser i tilsynssager af principiel karakter samt i til-synssager, der har videregående betydelige følger for finansielle virksomheder og finansielle holdingvirksomheder,
- rådgive Finanstilsynet i forbindelse med udstedelse af regler samt
- bistå Finanstilsynet med tilsynets informationsvirksomhed.

Rådet har 8 medlemmer og sammensætningen afspejler såvel branche-kendskab som kendskab til brugerinteresser. Endvidere kan Rådet af-hængig af sagernes karakter inddrage den nødvendige ekspertise, idet der til Rådet er udpeget en række særligt sagkyndige. De særligt sag-kyndige har ikke stemmeret i Rådet.

Rådets forretningsorden er fastsat i bekendtgørelse nr. 1363 af 15. de-cember 2004.

*Sammensætningen af
Det Finansielle
Virksomhedsråd*

Rådets sammensætning:

Professor, dr.jur. Torsten Iversen (formand)
Udnævnt af økonomi- og erhvervsministeren
Suppleant: lic.jur. Lars Hedegaard Kristensen

Lektor, cand.jur. Jane Bolander (næstformand)
Udnævnt af økonomiministeren
Suppleant: lic.jur. Lars Hedegaard Kristensen

Nationalbankdirektør Jens Thomsen
Udnævnt af økonomiministeren efter indstilling af Danmarks National-bank
Suppleant: Kontorchef Jens Lundager

Afdelingschef Villy Dyhr
Udnævnt af økonomiministeren efter indstilling af Forbrugerrådet
Suppleant: Cand.jur. Anne Dehn Jeppesen
Særligt sagkyndige: Cand.jur. Anne Dehn Jeppesen og økonom Lotte Aakjær Jensen

Birgitte Nielsen

Udnævnt af økonomiministeren efter indstilling af Dansk Industri, Danmarks Rederiforening, Det danske Handelskammer, Dansk Handel & Service, Håndværksrådet og Landbrugsrådet.

Suppleant: Økonomidirektør Jens Løgstrup

Særligt sagkyndige: Manager Henrik Balslev og kontorchef Jens Lohfert Jørgensen

Koncerndirektør Peter Engberg Jensen

Udnævnt af økonomiministeren efter indstilling af Realkreditrådet.

Suppleant: Direktør Torben Gjede

Særligt sagkyndige: Vicedirektør Inge Marie Gotil og afdelingsdirektør Karen Havers-Andersen

Bankdirektør Jakob Brogaard

Udnævnt af økonomiministeren efter indstilling af Finansrådet, Den Danske Børsmæglerforening, Den Danske Fondsmæglerforening og InvesteringsForeningsRådet.

Suppleant: Vicedirektør Klaus Willerslev-Olsen

Særligt sagkyndige: Juridisk chef Karen Frøsig, afdelingsdirektør Michael Christensen

Direktør Steen Leth Jeppesen

Udnævnt af økonomiministeren efter indstilling af Forsikring & Pension, Foreningen af FirmaPensionskasser, Forsikringsmæglernes Brancheforening, Forsikringsmæglerforeningen i Danmark og Arbejdsmarkedets Tillægspension/ Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

Suppleant: Vicedirektør Carsten Andersen

Særligt sagkyndige: Direktør Peter Melchior, direktør Poul Almlund, forsikringsmægler, advokat Pernille Skinnerup og direktør Lars Rohde

Fondsrådet

Fondsrådet

Fondsrådet er nedsat i henhold til lov nr. 1072 af 20. december 1995 om værdipapirhandel m.v. med senere ændringer, jf. bekendtgørelse nr. 1269 af 19. december 2003 af lov om værdipapirhandel m.v.

Ifølge § 83 i nævnte lov skal Fondsrådet virke for et velfungerende dansk værdipapirmarked, som har en sådan effektivitet, gennemskuelighed og konkurrencedygtighed, at det er attraktivt for udstedere, investorer og værdipapirhandlere, og som lever op til internationale standarder. Finanstilsynet virker som sekretariat for Fondsrådet. I bekendtgørelse nr. 37 af 18. januar 2003 er Fondsrådets forretningsorden fastlagt. Jf. i øvrigt artiklen om Fondsrådets omdannelse, som indgår i denne beretning.

Sammensætningen af Fondsrådet

Fondsrådets sammensætning i 2004:

Direktør Erik Bonnerup (formand)

Professor Mette Neville (næstformand)

Økonomidirektør Klaus Nyborg

Suppleant: Direktionsassistent Nicoline Holmblad

Indstillet af Dansk Industri, Danmarks Rederiforening og HTS – Interesorganisationen i fællesskab

Underdirektør Dorrit Vanglo
Suppleant: Juridisk konsulent Mona L. Frandsen
Indstillet af ATP og LD i fællesskab

Direktør Niels Roth (udtrådt 4/6 2004)
Adm. direktør Kim Duus (indtrådt 4/6 2004)
Suppleant: Vicedirektør Kaj Østergaard Mortensen
Indstillet af Børsmæglerforeningen

Bankdirektør Peter Lybecker
Suppleant: Underdirektør Frank Fryd Petersen
Indstillet af Børsmæglerforeningen

Chefjurist Erik Sevaldsen
Suppleant: Direktør Jan Kondrup
Indstillet af Finansrådet og InvesteringsForeningsRådet i fællesskab

Direktør Thomas Mitchell
Suppleant: Vicedirektør Bjarne Dyreborg-Carlsen
Indstillet af Realkreditrådet

Afdelingschef Hugo Frey Jensen
Suppleant: Prokurist Suzanne Hyldahl
Indstillet af Danmarks Nationalbank

Direktør Erik Adolphsen
Suppleant: Direktør Knud Nissen
Indstillet af Forsikring & Pension og Foreningen af Firmapensionskasser i fællesskab

Koncerndirektør Poul Almlund
Suppleant: Fondsdirektør Hasse Jørgensen
Indstillet af Forsikring & Pension og Foreningen af Firmapensionskasser i fællesskab

Advokat Ejvind Sandal
Suppleant: Økonom Kåre Emtoft (udtrådt 17/9 2004)
Suppleant: Økonom Lotte Aakjær Jensen (indtrådt 17/9 2004)
Indstillet af Forbrugerrådet og Dansk Aktionærforening i fællesskab

*Pensionsmarkeds-
rådet*

Pensionsmarkedsrådet

Som opfølgning på en anbefaling fra udvalget om mere demokrati og åbenhed om pensionsinstitutternes investeringsbeslutninger m.v., jf. Økonomiministeriets betænkning nr. 1306, december 1995, besluttede regeringen at nedsætte et pensionsmarkedsråd.

Derudover har regeringen som opfølgning på rapporten "Større valgfrihed i pensionsopsparingen", jf. rapport fra maj 2003 fra Økonomi- og Erhvervsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Finansministeriet samt Skatteministeriet, valgt at revidere Pensionsmarkedsrådets sammensætning og kommissorium.

Pensionsmarkedsrådet skal bidrage til at holde gang i debatten om åbenhed omkring pensionsinstitutternes investeringspolitik og sikre fortsat fokus på institutternes investeringsbeslutninger samt udviklingen af medlemsindflydelse.

Finanstilsynet og Konkurrencestyrelsen virker som sekretariat for Pensionsmarkedsrådet.

*Sammensætningen
af Pensionsmarkeds-
rådet*

Pensionsmarkedsrådets sammensætning:

Pensionsmarkedsrådet består af 16 medlemmer:

Professor Lennart Lyngge Andersen (formand)
Udnævnt af økonomi- og erhvervsministeren

Kontorchef Kristian Vie Madsen
Indstillet af Økonomiministeriet

Professor Anders Grosen
Udnævnt af økonomiministeren

Konsulent Gitte T. Henriksen
Indstillet af Akademikernes Centralorganisation, AC

Specialkonsulent Anne Cathrine Tjellesen
Indstillet af Beskæftigelsesministeriet

Vicedirektør Keld Nicolaisen
Indstillet af ATP og LD

Overenskomstchef Steen Müntzberg
Indstillet af Dansk Arbejdsgiverforening

Fuldmægtig Sean Hove
Indstillet af Finansministeriet

Økonom Lotte Aakjær Jensen
Indstillet af Forbrugerrådet

Direktør Flemming Søgaard og vicedirektør Carsten Andersen
Indstillet af Forsikring & Pension

Direktør Annegrete Birck Jakobsen
Indstillet af Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd

Kontorchef Kent Lassen
Indstillet af Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen samt
Københavns og Frederiksberg kommuner

Cheføkonom Jan Kæraa Rasmussen
Indstillet af Landsorganisationen i Danmark

Underdirektør Jens Loft Rasmussen
Indstillet af Finansrådet

Kontorchef Birgitte Olesen
Indstillet af Socialministeriet

Bilag 2. Deltagelse i nationale råd, nævn og udvalg

EU-specialudvalget for den finansielle sektor

EU-specialudvalget for den finansielle sektor

Specialudvalget udgør det første trin i den danske EU-beslutningsprocedure vedrørende direktivforslag og forslag til forordninger, der omhandler regulering af finansielle forhold. Udvalget identificerer forslagernes indhold og rækkevidde, samt udarbejder forslag til danske holdninger. Udvalget fungerer ligeledes som et forum for drøftelse af vigtige spørgsmål af international karakter på det finansielle område. I udvalget, som ledes af Finanstilsynet, deltager en række ministerier, styrelser samt interesseorganisationer.

Grønlandsudvalget

Grønlandsudvalget

Grønlandsudvalget er et stående udvalg, som er nedsat for at følge, rådgive og bistå ved tilsyn med realkreditinstitutters långivning i Grønland. Finanstilsynet har formandskabet, og Grønlands Hjemmestyres Økonomidirektorat og Direktoratet for Boliger og Infrastruktur samt de långivende realkreditinstitutter er repræsenteret i udvalget. Der afholdes halvårlige møder på skift hos Finanstilsynet og i Grønland.

Finanstilsynets rådgivende regnskabsudvalg for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber

Finanstilsynets rådgivende regnskabsudvalg for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber

Udvalget blev oprettet i november 1998 og erstattede det hidtidige Rådgivende Regnskabsudvalg for pengeinstitutter. Udvalget består ud over Finanstilsynet af repræsentanter for Finansrådet, herunder Lokale Pengeinstitutter, Realkreditrådet, Børsmæglerforeningen, Den danske Fondsmæglerforening, Danmarks Nationalbank, Københavns Fondsbørs, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer FRR og Foreningen af Interne Revisorer (IIA).

Udvalget drøfter principielle og mere politisk betonedede regnskabsmæssige spørgsmål af relevans for såvel pengeinstitutter og realkreditinstitutter som fondsmæglerselskaber.

I 2004 har der til regnskabsudvalget for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber, til regnskabsudvalget for forsikring og til regnskabsudvalget for investeringsforeninger været nedsat et udvalg, Fællesudvalget, der har drøftet regnskabsregler, som skal være ens for alle de finansielle virksomhedstyper.

Finanstilsynets rådgivende regnskabsudvalg for forsikring

Finanstilsynets rådgivende regnskabsudvalg for forsikring

Udvalget består af repræsentanter for Forsikring & Pension, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Interne Revisorer (IIA) og Den Danske Aktuarforening.

Udvalget drøfter principielle og mere politisk betonedede regnskabsmæssige spørgsmål af relevans for såvel forsikringselskaber som pensionskasser.

I 2004 har der været nedsat en arbejdsgruppe vedrørende diskontering, som har drøftet regler for estimering af en rentekurve, som skal anvendes ved diskontering af forsikrings- og pensionsforpligtelser. Desuden har der været nedsat et fællesudvalg, der er omtalt under regnskabsudvalget for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber.

Finanstilsynets rådgivende regnskabsudvalg for investeringsforeninger

Finanstilsynets rådgivende regnskabsudvalg for investeringsforeninger

Udvalget består af repræsentanter for InvesteringsForeningsRådet og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer.

Udvalget har i 2004 drøftet regnskabsmæssige spørgsmål af relevans for investeringsforeninger, specialforeninger, fåmandsforeninger og investeringsforvaltningsselskaber.

I 2004 har der været nedsat et fællesudvalg, der er omtalt under regnskabsudvalget for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber.

Finanstilsynets rådgivende revisionsudvalg

Finanstilsynets rådgivende revisionsudvalg

Udvalget er et permanent udvalg, der under Finanstilsynets ledelse drøfter principielle spørgsmål vedrørende revisionsbestemmelser for de finansielle virksomheder.

Udvalget består af repræsentanter fra henholdsvis Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Registrerede Revisor FRR (eksterne revisorer) og Foreningen af Interne Revisorer (IIA).

Udvalg om værdiansættelse af udlån og kapitaldækning

Udvalg om værdiansættelse af udlån og kapitaldækning

Udvalg om værdiansættelse af udlån og kapitaldækning blev nedsat i 2003 af Finanstilsynet og bestod af repræsentanter fra Finansrådet, Realkreditrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer og Danmarks Nationalbank. Der var under dette udvalg nedsat tre underudvalg. Underudvalgene bestod af et regnskabsudvalg, et udvalg vedrørende konsekvensberegninger og et skatteudvalg.

Udvalget undersøgte konsekvenserne af en overgang til IAS/IFRS principperne for værdiansættelse af udlån, herunder også under hensyntagen til den internationale udvikling på kapitaldækningsområdet.

Udvalget har afsluttet sit arbejde i 2004.

Finanskredsen

Finanskredsen

Finanskredsen er nedsat med henblik på at udveksle synspunkter m.v. om igangværende og kommende regulering af den finansielle sektor. I udvalget deltager Forsikring & Pension, Finansrådet, Realkreditrådet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Danmarks Nationalbank samt Finanstilsynet.

Kontaktudvalget

Kontaktudvalget

Kontaktudvalget er en undergruppe under Finanskredsen med samme deltagerkreds. I kontaktgruppen tilrettelægges det praktiske samarbejde i forbindelse med reguleringen af den finansielle sektor.

Byrdekomitéen på det finansielle område

Byrdekomitéen på det finansielle område

Byrdekomitéen er nedsat i oktober 2004. Ud over Finanstilsynet består komitéen af repræsentanter fra Finansrådet, Børsmæglerforeningen, Forsikring & Pension, Realkreditrådet, InvesteringsForeningsRådet, Den danske Fondsmæglerforening, Foreningen af FirmaPensionskasser, Økonomi- og Erhvervsministeriet og Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i Erhvervsregulering, samt virksomhedsrepræsentanter fra investeringsforeningssektoren.

Byrdekomitéens opgave er at stille konkrete forslag til forenklingen af reguleringen af det finansielle område.

Byrdekomitéens arbejde er opdelt i to faser:

- Forslag til lettelser, som kan lette de administrative byrder i 2005.
- Forslag til lettelser, som indgår i en samlet plan på Økonomi- og Erhvervsministeriets område for reduktion af byrderne frem til 2010. Planen for reduktion af byrderne skal foreligge ultimo 2005.

Byrdekomitéen har ultimo 2004 afgivet rapport om forslag til lettelser af de administrative byrder i 2005.

I forbindelse med Byrdekomitéens arbejde er der nedsat to arbejdsgrupper om henholdsvis målrettet information og videregivelsesreglerne i lov om finansiel virksomhed.

Bilag 3. Deltagelse i internationalt arbejde

Globalt tilsynsarbejde

Globalt tilsynssamarbejde

- Den internationale forsikringstilsynsorganisation (International Association of Insurance Supervisors – IAIS)
  - IAIS Technical Committee
  - IAIS Reassurance and other forms of risk transfer Subcommittee
  - IAIS Accounting Subcommittee
  - IAIS Disclosure Subcommittee
  - IAIS Solvency and Actuarial Issues Subcommittee
- Enlarged Contact Group on the Supervision of Collective Investment Trends
- FATF (Financial Action Task Force) vedrørende hvidvaskning af penge.
- Fédération Européenne des Fonds et Sociétés d'Investissement (FEFSI)
- International bankkonference (International Conference of Banking Supervisors – CBS)
- International Organization of Securities Commissions – IOSCO
  - The European Regional Committee
- The Joint Forum
- Organization for Economic Cooperation and Development
  - OECD's forsikringskomité
  - OECD's arbejdsgruppe om indsamling af data til statistik om privat sygeforsikring
  - OECD's arbejdsgruppe om privat pensionsstatistik
  - OECD's arbejdsgruppe om forsikringsstatistik
  - Pan-Europæisk Tilsynskonference (Forsikring)
- WTO-GATS-aftalen (World Trade Organization – General Agreement on Trade in Services)
- IMF's Coordinated Compilation Exercise (CCE) for Financial Indicators (FSI)

EU-arbejde

EU-arbejde

Arbejdsgrupper under Ministerrådet (ECOFIN)

- Ændring af hvidvaskdirektivet (3. hvidvaskdirektiv)
- Basel II forslaget
- Direktiv om genforsikring
- Direktivet om finansielle markeder (MiFID)
- Ændring af 4. og 7. selskabsretsdirektiv og bankregnskabsdirektivet (fair value)

Tværgående grupper m.m.

- Udvalget for Finansielle Tjenesteydelser – FSC
- Kommissionens kontaktudvalg vedrørende hvidvaskning af penge
- Kommissionens kontaktgruppe om Payment Systems – PSGEG
- Mixed technical Group on the Prudential Regulation of Financial Conglomerates Task Force on Crisis Management
- Supervisory Sub Group

Statistik

- Eurostat
- Arbejdsgruppe om forsikringsstatistik
- Arbejdsgruppe om pensionsstatistik

- Arbejdsgruppe om statistik vedrørende finansielle tjenesteydelser (eksklusive forsikring)

Regnskabsforhold

- Accounting Regulatory Committee
- Kontaktkomiteen vedrørende regnskabsdirektiver
- Revisionskomiteen

Kreditinstitutter

Kreditinstitutter

Kommissionen

Det Europæiske Bankudvalg – EBC (tidligere: Det Rådgivende Bankudvalg - Banking Advisory Committee – BAC)

- Deposit Guarantee Schemes
- Definition of Own Funds
- Cross Border Consolidation
- Kommissionens arbejdsgruppe vedrørende fortolkning af bankdirektiver (GTIAD)

Det Europæiske Banktilsynsudvalg – CEBS

- Expert Group on Accounting and Auditing
  - Financial Reporting
  - Standards and Accounting
  - Sub Working Group on Auditing
- Groupe de Contact
- ICAAP-SREP
- Expert Group on the Capital Requirement Directive
- Task Force on Supervisory Disclosure
- Expert Group on Common Reporting
  - Task Force on Crisis Management (i samarbejde med BSC)

Banktilsynskomiteén under Den Europæiske Centralbank (Banking Supervision Committee - BSC)

- Task Force on Crisis Management (i samarbejde med CEBS)
- Macro-Prudential Analysis
- Task force on Accounting

Forsikring

Forsikring

Kommissionen

- Det Europæiske Udvalg for Forsikring og Arbejdsmarkedsorienterede Pensioner – EIOPC
  - Technical sub-committee on Solvency II (rådgivning og forberedelse af Solvens II)
  - Technical sub-committee on Reinsurance
  - Technical sub-committee on Accounting
- Forsikringsgarantiordninger

Det Europæiske Tilsynsudvalg for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger – CEIOPS

- Solvens II
  - Pillar 1 – Livsforsikring
  - Pillar 1 – Skadesforsikring
  - Pillar 2 – (Tilsynsprocessen og intern kontrol)
  - Pillar 3 – (Regnskabsoplysninger m.v.)
  - Group/Cross sector issues

- Insurance Group Supervision Committee
- Financial Stability Committee

Det årlige møde mellem Groupe Consultatif des Actuairens og EU-tilsynene

Værdipapirer

Værdipapirer

Kommissionen

- Det Europæiske Værdipapirudvalg (ESC)

Det europæiske Værdipapirtilsynsudvalg – Committee of European Securities Regulators – CESR

- CESR-Pol
- Expert Group on Market Abuse
- Expert Group on Prospectuses
- Provisional Expert Group on UCITS and Asset Management Activities
- Steering Group on the Directive on Financial instruments markets
  - Expert Group on Markets
  - Expert Group on Intermediaries
  - Expert Group on Cooperation and enforcement
- CESR-Fin – Committee on Financial Reporting
  - Subcommittee on International Standards Endorsement (SISE)
  - Subcommittee on Enforcement (SCE)
  - Audit Task Force
- CESR/ECB Joint WG on Clearing and Settlements
- Review Panel
- EU's uformelle børskontaktgruppe for tilsynsmyndigheder
- UCITS Contact Committee
- Expert CESR Task Force (Himalaya)
- Group on Transparency
- Expert Group on Financial Stability

Nordisk arbejde

- Nordisk tilsynsmøde (alle områder) og Nordisk/Baltisk møde
- Nordisk tilsynsmøde (forsikringsområdet)
- Nordisk værdipapirgruppe
- Nordisk banktilsynsgruppe
- Nordisk banktilsynsgruppe om kapitaldækning
- Nordisk regnskabsgruppe (finansielle virksomheder)
- Nordisk regnskabsforum
- Nordisk styregruppe om udvikling af børssamarbejdet i Norden
- Nordisk kontaktgruppe for IT-tilsyn
- Nordisk administrativ arbejdsgruppe
- Nordisk tilsynsgruppe vedrørende hensættelsesprincipper for skadesforsikring
- Nordisk tilsynsgruppe vedrørende Nordea-koncernen

Bilag 4. Brancheområder – antal og ændringer

Navnene på alle institutter under Finanstilsynets tilsyn fremgår af tilsynets hjemmeside: www.finanstilsynet.dk under punktet "Register". Her er der bl.a. mulighed for at søge efter udenlandske finansielle institutters aktivitet i Danmark, danske finansielle institutters aktivitet i udlandet eller på specifikke institutnavne. Databasen indeholder tillige oplysninger om, hvilke tilladelser et institut har.

Pengeinstitutter

Pengeinstitutter

Antallet af danske pengeinstitutter (inklusive 4 pengeinstitutter på Færøerne og ét på Grønland) var pr. 31. december 2004 i alt 177.

I år 2004 har 1 fusion fundet sted blandt pengeinstitutterne:

- Tødsø-Erslev Sparekasse er fusioneret med Bjergby-Flade Sparekasse som fortsættende institut under navnet Sparekassen Spar Mors

I år 2004 er 2 pengeinstitutter gået i likvidation:

- Nees Spare- og Lånekasse
- Øster Vester Alling Sparekasse

22 udenlandske kreditinstitutter havde pr. 31. december 2004 etableret eller anmeldt etablering af filial i Danmark.

246 udenlandske kreditinstitutter havde pr. 31. december 2004 meddelt at have til hensigt at udøve grænseoverskridende tjenesteydelser i Danmark.

5 udenlandske kreditinstitutter havde pr. 31. december 2004 oprettet repræsentationskontor i Danmark.

Sparevirksomheder og udstedere af elektroniske penge

Antallet af virksomheder omfattet af lov om sparevirksomheder og lov om udstedere af elektroniske penge var pr. 31. december 2004 i alt 15.

I år 2004 har 1 fået tilladelse:

- BIG 5 A/S

Realkreditinstitutter

Realkreditinstitutter

Antallet af danske realkreditinstitutter var pr. 31. december 2004 i alt 8. Der er tale om de samme 8 selskaber som ultimo 2003.

Tre danske realkreditinstitutter havde pr. 31. december 2004 meddelt grænseoverskridende tjenesteydelsesvirksomhed i andre EU/EØS-lande.

Forsikringsvirksomhed

Forsikringsvirksomhed

Livsforsikrings- selskaber og pensionskasser

Livsforsikrings-selskaber og pensionskasser

I 2004 har følgende selskaber/pensionskasser fået tilladelse:

- Topdanmark Livsforsikring V A/S (tilladelse 22. juni 2004)

Følgende selskaber/pensionskasser har i 2004 ændret navn:

- AKTIVA Pension Forsikringselskab A/S til PKA+Pension Forsikringselskab A/S
- SISA, Arbejdstagernes Pensionskasse til Arbejdstagernes Pensionskasse.

Følgende selskaber/pensionskasser er ophørt i 2004:

- A/S Forsikringselskabet Codan Pension
- FagPension, Forsikringsaktieselskab i likvidation
- Nordea Pension Danmark, livsforsikringselskab II A/S
- Grafisk Pension Forsikringsaktieselskab i likvidation.

Følgende firmapensionskasser er ophørt i 2004:

- HAFNIA-selskabernes pensionskasse for assurandører (Pensionsafviklingskasse)
- Pensionskassen for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

*Skadeforsikrings-
selskaber*

Skadeforsikringselskaber

Følgende antal selskaber har haft tilladelse til at udøve skadeforsikringsvirksomhed her i landet i 2004:

- 67 aktieselskaber
- 65 gensidige selskaber, heraf 2 gensidige selskaber under lov om finansiel virksomhed §§ 294 – 303 om særlige regler for selskaber med begrænset formål
- 1 filial af et udenlandsk selskab med hovedsæde udenfor EØS – området

Aktieselskaber

I 2004 har følgende selskaber fået tilladelse:

- TDC Reinsurance A/S (tilladelse 12. februar 2004).
- Kirkbi Reinsurance A/S (tilladelse 25. marts 2004).
- Arriva Insurance A/S (tilladelse 30. marts 2004).
- FDM Forsikring A/S (tilladelse 26. juli 2004).
- Nordisk Flyforsikring A/S (tilladelse 3. november 2004).
- M.E.L.E.S Insurance A/S (13. december 2004).

Følgende selskaber har ændret navn i 2004:

- Aktiva Personforsikring A/S til PKA+ Personforsikring A/S
- ISS Reinsurance A/S til Global Insurance A/S
- Tryg – Baltica Forsikring, internationalt forsikringselskab A/S til Sirius (Denmark) Forsikringselskab A/S.

Følgende selskaber er ophørt i 2004:

- Alm.Brand Provinsforsikring A/S
- Forsikringsaktieselskabet Alm.Brand Skade
- Tryg Forsikring, Rejse og Sundhed A/S
- Tryg Forsikring II A/S

Gensidige selskaber

I 2004 har følgende selskab fået tilladelse:

- Dansk Musiker Forbund Forsikring G/S (tilladelse 26. februar 2004).

Følgende selskab har ændret navn i 2004:

- Forsikringselskabet Ravnholtkassen G/S til RK Forsikring G/S.

Følgende selskaber er under likvidationsbehandling:

- Fur Brandforsikring gs.
- Bornholms Skibsforsikring G/F.
- Haglskadeforsikrings – Selskabet for Fyens Stift G/S.

- Forsikringssselskabet Storm af 1899, gensidigt.

Følgende selskaber er ophørt i 2004, efter at likvidationen er tilendebragt:

- Galt g/s, gensidigt forsikringssselskab.
- Fiskefartøjsforsikringen "Limfjorden", gensidigt selskab.
- Ærø Brand, Gensidigt Forsikringssselskab.
- Østifternes Stormskadeforsikring, Gensidigt selskab.

34 udenlandske skadesforsikringssselskaber med hovedsæde i andre EØS – lande havde pr. 31. december 2004 etableret filial i Danmark.

356 udenlandske skadesforsikringssselskaber havde pr. 31. december 2004 anmeldt grænseoverskridende tjenesteydelsesvirksomhed i Danmark fra hovedsæder i andre EØS – lande.

108 udenlandske skadesforsikringssselskaber havde pr. 31. december 2004 anmeldt grænseoverskridende tjenesteydelsesvirksomhed i Danmark fra filialer i andre EØS – lande.

Forsikringsmæglere

Forsikringsmæglere

Pr. 31. december 2004 har 199 forsikringsmæglervirksomheder tilladelse til at drive virksomhed:

- 10 virksomheder har tilladelse til skadesforsikringsmægling
- 14 virksomheder har tilladelse til livsforsikringsmægling
- 175 virksomheder har tilladelse til skade- og livsforsikringsmægling

Pr. 31. december 2004 har 766 personer tilladelse til at udøve forsikringsmægling som ansat i de oven for angivne virksomheder fordelt på:

- 227 personer med tilladelse som ansat skadesforsikringsmægler
- 177 personer med tilladelse som ansat livsforsikringsmægler og
- 362 personer med tilladelse som ansatte skades- og livsforsikringsmæglere.

Pr. 31. december 2004 har 163 personer deponeret tilladelsen som ansat forsikringsmægler indtil videre.

- 32 virksomheder er ophørt med at drive forsikringsmæglervirksomhed i 2004.

Der findes et register over forsikringsmæglere på Finanstilsynets hjemmeside www.finanstilynet.dk under menupunktet »Register«.

Fondsmæglerselskaber

Fondsmæglerselskaber

Pr. ultimo 2004 var antallet af fondsmæglerselskaber, herunder børs-mæglerselskaber 32

I 2004 har 4 selskaber fået tilladelse:

- Steffen Rønn Fondsmæglerselskab (23. juli 2004)
- HP Fondsmæglerselskab (3. maj 2004)
- RHAM Fondsmæglerselskab (6. december 2004)
- SmallCap Fondsmæglerselskab (12. august 2004)

7 udenlandske investeringsselskaber havde pr. 31. december 2004 etableret eller anmeldt etablering af filial i Danmark.

922 (pr. 23/2 2005) udenlandske investeringsselskaber havde meddelt at have til hensigt at udøve grænseoverskridende tjenesteydelsesvirksomhed i Danmark.

1 udenlandsk investeringsselskab havde pr. 31. december 2004 oprettet repræsentationskontor i Danmark.

1 dansk fondsmæglerselskab havde pr. 31. december 2004 etableret filial i udlandet.

9 danske fondsmæglerselskaber havde pr. 31. december 2004 meddelt grænseoverskridende tjenesteydelsesvirksomhed i andre EU/EØS-lande.

Investeringsforeninger, specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger

Investeringsforeninger, specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger

Ultimo 2004 var der 57 investeringsforeninger, 38 specialforeninger, 3 innovationsforeninger og 11 fåmandsforeninger. Der var i alt 559 afdelinger, inklusive foreninger, der kun har 1 afdeling.

I 2004 er 4 investeringsforeninger, 2 specialforeninger, 2 innovationsforeninger samt 11 fåmandsforeninger blevet godkendt:

Investeringsforeninger:

- Investeringsforeningen RHAM Value Partner - Europa Small Cap (3. december 2004)
- Investeringsforeningen Lægernes Pensionsinvestering (22. november 2004)
- Investeringsforeningen Formuepleje (7. juli 2004)
- Investeringsforeningen Profil Invest (22. juni 2004)

Specialforeninger:

- Investeringsinstitutforeningen BankInvest V (21. december 2004)
- Specialforeningen Lægernes Pensionsinvestering (22. november 2004)

Fåmandsforeninger:

- Fåmandsforeningen DeAM Euro Corporate Bonds (5. juli 2004)
- Fåmandsforeningen Institutionel Investor (13. september 2004)
- Fåmandsforeningen Egns-Invest (28. september 2004)
- Fåmandsforeningen Nordea Invest Valg (21. oktober 2004)
- Fåmandsforeningen Pen-Sam Invest (24. november 2004)
- Fåmandsforeningen BP Invest (30. november 2004)
- Fåmandsforeningen LIJ Invest (30. november 2004)
- Fåmandsforeningen Sam-Pension Invest (1. december 2004)
- Fåmandsforeningen ATP Invest (8. december 2004)
- Fåmandsforeningen ATP Invest I (8. december 2004)
- Fåmandsforeningen ATP Invest II (8. december 2004)

Innovationsforeninger:

- PensionDanmarks Innovationsforening (PAL) (13. december 2004)
- Industriens Pensions Innovationsforening (PAL) (29. december 2004)

I 2004 er 41 foreninger opløst eller ophørt ved fusion, spaltning eller omdannelse:

Investeringsforeninger:

- Investeringsforeningen BankInvest Alternativ Energi
- Investeringsforeningen BankInvest Europæiske Aktier
- Investeringsforeningen BankInvest Fjernøsten
- Investeringsforeningen BankInvest Fritid & Underholdning
- Investeringsforeningen BankInvest Health Care
- Investeringsforeningen BankInvest Højrentelande
- Investeringsforeningen BankInvest Japanske Aktier
- Investeringsforeningen BankInvest Korte Danske Obligationer
- Investeringsforeningen BankInvest Korte Danske Obligationer Pension & Erhverv
- Investeringsforeningen BankInvest Korte Obligationer Akkumulerende
- Investeringsforeningen BankInvest Lange Danske Obligationer
- Investeringsforeningen BankInvest Lange Danske Obligationer Pension & Erhverv
- Investeringsforeningen BankInvest Latinamerika
- Investeringsforeningen BankInvest Pension Basis (PAL)
- Investeringsforeningen BankInvest Teknologi I
- Investeringsforeningen BankInvest Teknologi II
- Investeringsforeningen BankInvest Thailand
- Investeringsforeningen BankInvest Udenlandske Aktier
- Investeringsforeningen BankInvest Udenlandske Obligationer
- Investeringsforeningen BankInvest Østeuropa
- Investeringsforeningen Egns-Invest Højrente

Specialforeninger:

- Investeringsinstitutforeningen ATP Invest
- Placeringsforeningen KP Invest
- Specialforeningen ATP Invest
- Specialforeningen ATP Invest II
- Specialforeningen BankInvest Danske Small Cap Aktier
- Specialforeningen BankInvest Pension Alternativ Energi (PAL)
- Specialforeningen BankInvest Pension Bioteknologi (PAL)
- Specialforeningen BankInvest Pension Danske Aktier (PAL)
- Specialforeningen BankInvest Pension Danske Small Cap Aktier (PAL)
- Specialforeningen BankInvest Pension Europæiske Aktier (PAL)
- Specialforeningen BankInvest Pension Fjernøsten (PAL)
- Specialforeningen BankInvest Pension Fritid & Underholdning
- Specialforeningen BankInvest Pension Health Care (PAL)
- Specialforeningen BankInvest Pension Japanske Aktier (PAL)
- Specialforeningen BankInvest Pension KFX Aktier (PAL)
- Specialforeningen BankInvest Pension Latinamerika (PAL)
- Specialforeningen BankInvest Pension Teknologi (PAL)
- Specialforeningen BankInvest Pension Thailand (PAL)
- Specialforeningen BankInvest Pension Udenlandske Aktier (PAL)
- Specialforeningen BankInvest Pension Østeuropa (PAL)

I 2004 har 3 foreninger ændret navn:

Investeringsforeninger:

- Investeringsforeningen LD, Central- og Østeuropa under afvikling (tidl. Investeringsforeningen LD, Central- og Østeuropa)
- Investeringsforeningen Dexia P-H Invest (tidl. Investeringsforeningen Dexia P-H)

Specialforeninger:

- Specialforeningen FarmaPension under afvikling (tidl. Specialforeningen FarmaPension)

Børsområdet

Børsområdet

Pr. 31. december 2004 havde følgende antal selskaber tilladelse til at drive virksomhed på børsområdet:

- 1 fondsbørs,
- 2 autoriserede markedspladser (incl. 1, der drives af fondsbørsen),
- 2 pengemarkedsmæglere,
- 1 clearingcentral, og
- 1 værdipapircentral.

Bilag 5. Finanstilsynets regeludstedelse 2004

Love

Love

Lovbekendtgørelse nr. 129 af 23. februar 2004

Bekendtgørelse af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme

Lov nr. 362 af 19. maj 2004

Lov om forsikringsformidling

Lov nr. 365 af 19. maj 2004

Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om arbejdsskadesikring, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og lov om grænseoverskridende pengeoverførsler (Gennemførelse af direktiv om finansielle konglomerater, videregivelse af fortrolige oplysninger, harmonisering af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om arbejdsskadesikring og lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond med lov om finansiel virksomhed m.v.)

Lov nr. 491 af 9. juni 2004

Lov om ændring af lov om værdipapirhandel m.v., lov om finansiel virksomhed, lov om erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab m.v. (årsregnskabsloven) med flere love (Ændring af Finanstilsynets og Fondsrådets kompetenceområder, Fondsrådets sammensætning, kontrol af visse virksomheders overholdelse af regler for finansiel information, SE-selskaber)

Lovbekendtgørelse nr. 685 af 25. juni 2004

Bekendtgørelse af lov om en garantifond for skadesforsikringsselskaber

Lovbekendtgørelse nr. 686 af 25. juni 2004

Bekendtgørelse af lov om finansiel virksomhed

Lovbekendtgørelse nr. 779 af 7. juli 2004

Bekendtgørelse for Færøerne af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge

Lovbekendtgørelse nr. 781 af 7. juli 2004

Bekendtgørelse for Færøerne af lov om en værdipapircentral

Lovbekendtgørelse nr. 782 af 7. juli 2004

Bekendtgørelse for Færøerne af lov om visse kreditinstitutter

Lov nr. 1381 af 20. december 2004

Lov om ændring af lov om tilsyn med firmapensionskasser og pensionsbeskatningsloven

(Gennemførelse af direktiv om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter og tilsynet hermed)

Lov nr. 1383 af 20. december 2004

Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om en garantifond for skadesforsikringsselskaber, lov om investeringsforeninger og specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger m.v., lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, lov om mærkning og skiltning med pris m.v. med flere love (Mulighed for anvendelse af internationale regnskabsstandarder, indførelse af regler om solvensbehov, ændring af reglerne om tavshedspligt, harmonisering af ophørsreglerne, elektroniske penge, ændret

opkrævningsmetode for en garantifond for skadesforsikringselskaber, ændrede hæftelsesregler)

Lov nr. 1460 af 22. december 2004

Lov om ændring af lov om værdipapirhandel m.v. og lov om finansiel virksomhed

(Gennemførelse af markedsmisbrugs- og prospektdirektivet)

Anordninger

Anordninger

Anordning nr. 1252 af 15. december 2004

Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om finansiel virksomhed

Anordning nr. 1482 af 23. december 2004

Anordning om at visse forskrifter indenfor økonomi- og erhvervsministerens område ikke indføres i lovtidende

Bekendtgørelser

Bekendtgørelser

Bekendtgørelse nr. 48 af 28. januar 2004

Bekendtgørelse om årsregnskaber for Arbejdsmarkedets Tillægspension

Bekendtgørelse nr. 60 af 4. februar 2004

Bekendtgørelse om digital kommunikation

Bekendtgørelse nr. 247 af 2. april 2004

Bekendtgørelse om kontributionsprincippet

Bekendtgørelse nr. 368 af 17. maj 2004

Bekendtgørelse om god skik for investeringsforeninger og specialforeninger samt udenlandske investeringsinstitutter

Bekendtgørelse nr. 628 af 21. juni 2004

Bekendtgørelse om ophævelse af bekendtgørelse om valg og sammensætning af bestyrelsen for en fond eller forening, der ejer et realkreditaktieselskab

Bekendtgørelse nr. 672 af 24. juni 2004

Bekendtgørelse om investeringsforeningers, specialforeningers, fåmandsforeningers og innovationsforeningers anvendelse af afledte finansielle instrumenter

Bekendtgørelse nr. 674 af 24. juni 2004

Bekendtgørelse om lovvalg mv. ved penge- og realkreditinstitutters samt udstedere af elektroniske penges betalingsstandsning, tvangsakkord, tvangsopløsning eller konkurs

Bekendtgørelse nr. 732 af 1. juli 2004

Bekendtgørelse om fondsmæglerselskabers og investeringsforvaltningsselskabers bogføring af og adskillelse af kundemidler

Bekendtgørelse nr. 780 af 7. juli 2004

Bekendtgørelse for Færøerne om arbejdstageres valg af medlemmer til bestyrelsen i Værdipapircentralen

Bekendtgørelse nr. 783 af 7. juli 2004

Bekendtgørelse for Færøerne om fravigelse af bopælskrav i bank- og sparekasseloven

Bekendtgørelse nr. 784 af 7. juli 2004
Bekendtgørelse for Færøerne om henlæggelse af beføjelser til Finanstilsynet samt klageadgang (delegationsbekendtgørelsen)

Bekendtgørelse nr. 785 af 7. juli 2004
Bekendtgørelse for Færøerne om efterstillet kapital

Bekendtgørelse nr. 786 af 7. juli 2004
Bekendtgørelse for Færøerne om koncerninterne transaktioner

Bekendtgørelse nr. 787 af 7. juli 2004
Bekendtgørelse for Færøerne om puljepension og andre skattebegunstigende opsparingsformer med videre

Bekendtgørelse nr. 788 af 7. juli 2004
Bekendtgørelse for Færøerne om opgørelse og indberetning af store engagementer for pengeinstitutter med videre

Bekendtgørelse nr. 789 af 7. juli 2004
Bekendtgørelse for Færøerne om systemrevisionens gennemførelse i fælles datacentraler

Bekendtgørelse nr. 790 af 7. juli 2004
Bekendtgørelse for Færøerne om filialer af kreditinstitutter med hjemsted i et land uden for Den Europæiske Union eller lande, som Fællesskabet har indgået aftale med

Bekendtgørelse nr. 793 af 10. juli 2004
Bekendtgørelse om indberetning af store engagementer for koncerner, hvor modervirksomheden er en finansiel holdingvirksomhed eller en finansiel virksomhed, og hvor der ikke foretages en samlet konsolideret opgørelse

Bekendtgørelse nr. 819 af 22. juli 2004
Bekendtgørelse om erhvervsudviklingsforeningers informationspligt

Bekendtgørelse nr. 820 af 22. juli 2004
Bekendtgørelse om investeringsforeningers fastsættelse af handelsværdien og opgørelse af den foranstående gæld i fast ejendom i Danmark samt om garantier for pantebreve

Bekendtgørelse nr. 833 af 3. august 2004
Bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

Bekendtgørelse nr. 904 af 1. september 2004
Bekendtgørelse om koncerninterne transaktioner

Bekendtgørelse nr. 938 af 16. september 2004
Bekendtgørelse om hvilke fysiske og juridiske personer der kan udføre tjenesteydelser i forbindelse med værdipapirhandel på erhvervsmæssigt grundlag uden tilladelse efter lov om finansiel virksomhed

Bekendtgørelse nr. 965 af 21. september 2004
Bekendtgørelse om indberetninger af restancer, tab, nedskrivninger og overtagne ejendomme

Bekendtgørelse nr. 986 af 4. oktober 2004
Bekendtgørelse om værdipapirhandlere der driver et alternativt handelssystem

Bekendtgørelse nr. 1046 af 27. oktober 2004
Bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder

Bekendtgørelse nr. 1100 af 14. november 2004
Bekendtgørelse om investeringsforvaltningsselskabers aflæggelse af årsrapport for regnskabsåret 2004

Bekendtgørelse nr. 1110 af 14. november 2004
Bekendtgørelse om forsikringsformidlers uddannelse

Bekendtgørelse nr. 1111 af 14. november 2004
Bekendtgørelse om forsikringsselskabernes register over forsikringsagentvirksomheder og administrationsselskaber

Bekendtgørelse nr. 1112 af 14. november 2004
Bekendtgørelse om forsikringsmæglervirksomheder og genforsikringsmæglervirksomheders årlige indberetninger til Finanstilsynet

Bekendtgørelse nr. 1114 af 14. november 2004
Bekendtgørelse om forsikringsformidlers informationspligt

Bekendtgørelse nr. 1115 af 14. november 2004
Bekendtgørelse om anmeldelse og registrering i Finanstilsynet af underagentvirksomheder og administrationsselskaber

Bekendtgørelse nr. 1138 af 6. december 2004
Bekendtgørelse om filialer af kreditinstitutter, der er meddelt tilladelse i et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område

Bekendtgørelse nr. 1160 af 29. november 2004
Bekendtgørelse om puljepension og andre skattebegünstigede opsparringsformer m.v.

Bekendtgørelse nr. 1167 af 1. december 2004
Bekendtgørelse om filialer af forsikringsselskaber, der er meddelt tilladelse i et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område

Bekendtgørelse nr. 1168 af 1. december 2004
Bekendtgørelse om registrering m.v. af fondsaktiver i en værdipapircentral

Bekendtgørelse nr. 1184 af 6. december 2004
Bekendtgørelse om udstedere af elektroniske penge

Bekendtgørelse nr. 1185 af 6. december 2004
Bekendtgørelse om forsikringsformidlers ansvarsforsikring, garantistillelse og behandling af betroede midler

Bekendtgørelse nr. 1251 af 14. december 2004
Bekendtgørelse om ikrafttræden af visse bestemmelser i lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om arbejdsskadeforsikring, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond m.v. (Ikrafttræden af reglerne om årsrapport m.v.)

Bekendtgørelse nr. 1281 af 13. december 2004
Bekendtgørelse om ansvarshavende aktuar i Arbejdsmarkedets Tillægspension

Bekendtgørelse nr. 1324 af 14. december 2004
Bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder m.v. samt finansielle koncerner

Bekendtgørelse nr. 1325 af 14. december 2004
Bekendtgørelse om kontributionsprincippet

Bekendtgørelse nr. 1363 af 15. december 2004
Bekendtgørelse om forretningsorden for Det Finansielle Virksomhedsråd

Bekendtgørelse nr. 1368 af 13. december 2004
Bekendtgørelse om ikrafttræden af regnskabsbestemmelser i lov om finansiel virksomhed

Bekendtgørelse nr. 1393 af 2. december 2004
Bekendtgørelse om ikrafttræden af visse bestemmelser i lov om finansiel virksomhed
(Ikrafttræden af reglerne om årsrapport m.v.)

Bekendtgørelse nr. 1399 af 13. december 2004
Bekendtgørelse om solvens og driftsplaner for forsikringsselskaber

Bekendtgørelse nr. 1400 af 13. december 2004
Bekendtgørelse for Grønland om udjævningshensættelser inden for kredit- og kaufionsforsikring.

Bekendtgørelse nr. 1405 af 14. december 2004
Bekendtgørelse om udjævningsreserver inden for kredit- og kaufionsforsikring

Bekendtgørelse nr. 1406 af 14. december 2004
Bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser

Bekendtgørelse nr. 1407 af 14. december 2004
Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Bekendtgørelse nr. 1487 af 13. december 2004
Bekendtgørelse om store engagementer

Bekendtgørelse nr. 9675 af 3. december 2004
Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om investeringsforeningers og specialforeningers regnskaber

Bekendtgørelse nr. 9712 af 22. december 2004
Bekendtgørelse om kapitaldækning

Bekendtgørelse af 22. december 2004
Bekendtgørelse for Grønland om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

Bekendtgørelse af 22. december 2004
Bekendtgørelse for Grønland om finansielle rapporter for kreditinstitutter, fondsmæglerselskaber m.fl.

Vejledninger

Vejledninger

Vejledning nr. 9074 af 23. januar 2004
Vejledning om kontrol- og sikringsforanstaltninger på it-området i henhold til lov om finansiell virksomhed § 71, stk. 1, nr. 4

Vejledning nr. 9075 af 16. januar 2004
Vejledning til bekendtgørelse om regnskabsaflæggelse for pengeinstitutter, sparevirksomheder og visse kreditinstitutter

Vejledning nr. 9084 af 20. februar 2004
Vejledning om praksis for tilladelse af koncerninterne engagementer

Vejledning nr. 9086 af 21. januar 2004
Vejledning om indholdet i den ansvarshavende aktuars beretning

Vejledning nr. 9138 af 19. marts 2004
Vejledning til revisionsbekendtgørelsens § 20, nr. 3, § 24, nr. 4, og § 30, nr. 4, om den eksterne revisions kontrol af forretningsgange og god skik for værdipapirhandlere

Vejledning nr. 9479 af 16. august 2004
Vejledning om krav i den finansielle lovgivning til direktørers og bestyrelsesmedlemmers egnethed og hæderlighed (fit & proper) og krav til godkendelse af ejere af kvalificerede andele

Vejledning nr. 9517 af 1. september 2004
Vejledning til bekendtgørelse om god skik for investeringsforeninger og specialforeninger samt udenlandske investeringsinstitutter

Vejledning nr. 9555 af 1. oktober 2004
Vejledning om forsikringsselskabers orientering til forsikringstager i forbindelse med autoskade

Vejledning nr. 9556 af 1. oktober 2004
Vejledning om reklamering med priseksempler og med samlerabat indenfor forbrugerskedeforsikring

Vejledning nr. 9557 af 29. september 2004
Vejledning om indholdet i den ansvarshavende aktuars beretning for indirekte livsforsikring

Vejledning nr. 9634 af 30. november 2004
Vejledning om værdiansættelse af landbrugsejendomme efter bekendtgørelse om realkreditinstitutters værdiansættelse og låneudmåling

Vejledning nr. 9678 af 13. december 2004
Vejledning om ansvarshavende aktuar i Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring

Vejledning nr. 9684 af 17. december 2004
Vejledning om markedsdisciplin og anmeldelse af regler for egenkapitalens andel af det realiserede resultat i livsforsikringsselskaber og tværgående pensionskasser

Vejledning nr. 9685 af 20. december 2004
Vejledning til bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder

Bilag 6. Ankenævn og garantifonde

Erhvervsankenævnet

Erhvervsankenævnet

Finanstilsynets afgørelser kan indbringes for Erhvervsankenævnet. Klager skal indbringes senest fire uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Erhvervsankenævnets formand og næstformand er henholdsvis:

Landsdommer Jan Uffe Rasmussen

Landsdommer Ulla Staal

Erhvervsankenævnets adresse er:

Erhvervsankenævnet

Kampmannsgade 1

Postboks 2000

1780 København V

Tlf.: 33 30 76 22

www.eogs.dk

I henhold til § 3, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1154 af 18. december 1994 om Erhvervsankenævnet bestemmer formanden om og i bekræftende fald, på hvilken måde nævnets afgørelser skal offentliggøres. Vedrørende eventuel offentliggørelse af nævnets afgørelser henvises til Erhvervsankenævnet.

Pengeinstitutankenævnet

Pengeinstitutankenævnet

Pengeinstitutankenævnet, stiftet af Finansrådet, Danske Pengeinstitutters Forening, Sammenslutningen Danske Andelskasser og Forbrugerrådet, påbegyndte sin virksomhed 1. august 1988.

Ankenævnet er godkendt i medfør af lov om Forbrugerklager § 5.

Ankenævnet behandler klager over danske pengeinstitutter og deres herværende datterselskaber vedrørende private kundeforhold. Ankenævnet behandler dog ikke klager over færøske og grønlandske pengeinstitutter. Klager fra erhvervsdrivende kan behandles, såfremt klagen ikke adskiller sig væsentligt fra klager vedrørende et privat kundeforhold.

Formand og næstformænd for ankenævnet er henholdsvis:

Højesteretsdommer dr.jur. Peter Blok

Landsdommer John Mosegaard

Landsdommer Lars Lindencrone Petersen

Pengeinstitutankenævnets adresse er:

Pengeinstitutankenævnet

Østerbrogade 62, 4.

2100 København Ø

Tlf.: 35 43 63 33 (kl. 9.30-12.30)

www.pengeinstitutankenaevnet.dk

Realkreditankenævnet

Realkreditankenævnet

Realkreditankenævnet er oprettet af Realkreditrådet i samarbejde med Forbrugerrådet pr. 1. januar 1992. Ankenævnet er godkendt i medfør af lov om Forbrugerklager § 5.

Realkreditankenævnet tager sig af kunder, der vil klage over deres realkreditinstitut (og evt. datterselskaber) her i landet. Man kan også klage over danske filialer af udenlandske institutter.

Formand for ankenævnet er:

Højesteretsdommer Hugo Wendler Pedersen

Ankenævnets adresse er:

Realkreditankenævnet
Nybrogade 12
1203 København K.
Tlf.: 33 12 82 00 (kl. 10.00-14.00)
www.ran.dk

*Ankenævnet for
Forsikring*

Ankenævnet for Forsikring

Ankenævnet for Forsikring er stiftet af Forbrugerrådet og Forsikring & Pension. Ankenævnet er godkendt i medfør af lov om Forbrugerklager § 5.

Ankenævnet behandler klager fra forsikringstagere vedrørende deres forsikringer. Klager om erhvervsmæssige forsikringsforhold kan kun behandles, såfremt klagen ikke adskiller sig væsentligt fra klager vedrørende private forsikringsforhold.

Formand og suppleanter for formanden for Ankenævnet er henholdsvis:

Højesteretsdommer Poul Sørensen
Højesteretspræsident Jacques Hermann
Højesteretsdommer Marianne Højgaard Pedersen

Adresse

Ankenævnets adresse er:

Ankenævnet for Forsikring
Anker Heegaards Gade 2
1572 København V
Tlf.: 33 15 89 00 (kl. 10.00-13.00)
www.ankeforsikring.dk

*Investeringsforenings-
ankenævnet*

Ankenævnet for Investeringsforeninger

Investeringsforeningsankenævnet er oprettet af InvesteringsForeningsRådet og Forbrugerrådet. Ankenævnet er godkendt i medfør af lov om Forbrugerklager § 5.

Investeringsforeningsankenævnet behandler klager vedrørende private medlemsforhold. Klager fra erhvervsdrivende kan behandles, hvis klagen ikke adskiller sig væsentligt fra klager vedrørende et medlemsforhold.

Formand og næstformænd for ankenævnet er henholdsvis:

Højesteretsdommer dr.jur. Peter Blok
Landsdommer John Mosegaard
Landsdommer Lars Lindenchrone Petersen

Adresse

Ankenævnets adresse er:

Ankenævnet for Investeringsforeninger
Østerbrogade 62, 4
2100 København Ø
Telefonnummer 35 43 25 06 (kl. 9.30-12.30)
www.ifr.dk

*Ankenævnet for
Fondsmæglerselska-
ber*

Ankenævnet for Fondsmæglerselskaber

Ankenævnet er oprettet i samarbejde mellem Forbrugerrådet og Den danske Fondsmæglerforening. Ankenævnet er godkendt i medfør af lov om Forbrugerklager § 5.

Ankenævnet behandler klager over fondsmæglerselskaber som omfattet af lov om finansiel virksomhed. Ankenævnet behandler klager vedrørende private kundeforhold. Klager fra erhvervsdrivende kan behandles, såfremt klagen ikke adskiller sig væsentligt fra et privat kundeforhold. Det er dog en betingelse for behandling af en klage, at handelsværdien af klagerens personligt ejede portefølje af værdipapirer på det relevante marked ikke overstiger kr. 5 mio. på klagetidspunktet.

Formand og næstformænd for ankenævnet er henholdsvis:

Højesteretsdommer dr.jur. Peter Blok
Landsdommer John Mosegaard
Landsdommer Lars Lindencrone Petersen

Ankenævnets adresse er:

Ankenævnet for Fondsmæglerselskaber
Østerbrogade 62, 4
2100 København Ø
Telefonnummer 35 43 25 06 (kl. 9.30-12.30)
www.fondsmaeglerforeningen.dk

*Garantifonden for
Indskydere og
Investorer*

Garantifonden for Indskydere og Investorer

Garantifonden er en privat selvejende institution, der skal yde indskydere og investorer i de tilsluttede institutter dækning for tab i tilfælde af betalingsstandsning eller konkurs. Fonden ledes af en bestyrelse på otte medlemmer, der udnævnes af økonomi- og erhvervsministeren. Finanstilsynet fører tilsyn med fonden.

Fondens adresse er:

Garantifonden for indskydere og investorer
Niels Juels Gade 7
Postboks 2082
1013 København K
Tlf.: 33 14 62 45
www.indskydergarantifonden.dk

*Garantifonden for
Skadesforsikrings-
selskaber*

Garantifonden for Skadesforsikrings-selskaber

Lov om en garantifond for skadesforsikrings-selskaber trådte i kraft den 1. oktober 2003. Garantifonden er en privat, selvejende institution, der skal yde forsikringstagerne dækning i tilfælde af, at et skadesforsikrings-selskab går konkurs.

Fonden ledes af en bestyrelse på 5 medlemmer, der udnævnes af økonomi- og erhvervsministeren. Finanstilsynet fører tilsyn med fonden.

Garantifondens adresse er:

Forsikring & Pension
Amaliegade 10
1256 København K
Telefon: 33 43 55 00
www.skadesgarantifonden.dk